

Per una
**Fiscalitat Competitiva a
Catalunya**

Barcelona, juny del 2019

Via Laietana, 32 · 08003 Barcelona
T. 934 841 200 · F. 934 841 230
foment@foment.com · www.foment.com

Més informació:
Salvador Guillermo (sguillermo@foment.com)
Karina Azar (kazar@foment.com)
Marc Herrero Faura (mherrero@foment.com)
Departament d'Economia

Índex

1. INTRODUCCIÓ	4
2. UNA FISCALITAT PER ATRAURE ACTIVITAT ECONÒMICA	8
3. ANÀLISI SINTÈTICA PER FIGURES TRIBUTÀRIES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA	10
3.1 TRIBUTS PROPIS	10
3.2 TRIBUTS CEDITS I AMB COMPETÈNCIA FISCAL DE LES CCAA.....	17
3.2.1 Impost sobre la Renta	17
3.2.2 Impost sobre el Patrimoni.....	18
3.2.3 Impost sobre Successions i Donacions.....	23
3.2.4 Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats	30
4. FISCALITAT DE L'ESTAT: SÍNTESI DE PROPOSTES FISCALS PER A LA MILLORA DE LA COMPETITIVITAT FISCAL.....	32
5. LA MILLORA DE LA GESTIÓ TRIBUTÀRIA, DES DE L'ÒPTICA DEL CONTRIBUENT.....	36
5.1. SIMPLIFICACIÓ NORMATIVA.....	37
5.2. MARC NORMATIU COORDINAT PER AL CONJUNT DEL NOSTRE SISTEMA FISCAL.....	37
5.3. REDUCCIÓ DE LES CÀRREGUES ADMINISTRATIVES I BUROCRÀTIQUES QUE SUPORTEN ELS CONTRIBUENTS.....	38
5.4. APLICACIÓ I INTERPRETACIÓ PREVISIBLE I TRANSPARENT DE LES NORMES PER PART DE LES ADMINISTRACIONS TRIBUTÀRIES I FOMENT DE LA RELACIÓ COOPERATIVA ADMINISTRACIÓ-CONTRIBUENT.	38
5.5. DISSENY DE MARCOS NORMATIUS BÀSICS QUE FACILITI POSTERIORIS ADAPTACIONS I DESENVOLUPAMENTS DINS D'UNS ÀMBITS PREVISIBLES.	39
5.6. REFORÇ D'ACCIONS SOBRE EL FRAU FISCAL.....	39
5.7. REVISIÓ EN PROFUNDITAT DEL RÈGIM D'INFRACCIONS I SANCIONS EN EL MARC D'UNA RELACIÓ DE COOPERACIÓ ENTRE ADMINISTRACIÓ I CONTRIBUENTS.....	40
5.8. REVISIÓ, RÈGIM, AJORNAMENTS I FRACCIONAMENTS DE PAGAMENT DELS TRIBUTS A FI DE FACILITAR EL COMPLIMENT D'AQUESTS.....	40
5.9. SEGURETAT JURÍDICA: LES CONSULTES VINCULANTS ÀGILS.....	41
6. FISCALITAT COMPARADA: SÍNTESI.....	42
7. FISCALITAT COMPARADA: PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES DE LES FIGURES TRIBUTÀRIES.....	46
8. ECONOMIA SUBMERGIDA ALS PAÏSOS DE LA OCDE (1991-2015)	63

9. CONCLUSIONS66

1. INTRODUCCIÓ

El present document es va enfocar inicialment com **una anàlisi a la fiscalitat de la Generalitat de Catalunya**, en comparació amb altres territoris, i en els seus efectes sobre la capacitat competitiva de la seva economia. Aquesta visió d'una fiscalitat competitiva ens ha obligat, per a tenir una anàlisi holística, a incorporar, encara que sigui succintament, la fiscalitat estatal, i una anàlisi del conjunt d'aquesta fiscalitat en si mateixa, i en termes comparatius, amb els principals països desenvolupats. També es proposa, a la llum de les propostes que Foment el Treball va fer de cara a les Eleccions Generals del 28 d'abril, **a fi de permetre aconseguir una proposta àmplia del conjunt impositiu espanyol, que encara que centrat en la Generalitat de Catalunya, per a ser competitiu empresarialment, es requeria que també ho fos la fiscalitat estatal.**

En l'àmbit de la Generalitat de Catalunya, l'empresariat català sempre ha mostrat la seva preocupació per una fiscalitat creixent, que bé podria afeblir l'atracció, tant per a inversions exteriors com interiors, enfront d'altres territoris que, entre altres elements per a atreure empreses, estaven i estan utilitzant **una política fiscal més competitiva**, en un context de globalització i mercat únic, el qual no pot ser obviat pel Govern de la Generalitat.

Ja es va fer referència d'aquesta posició en diverses ocasions, i s'ha considerat adequat fer una anàlisi més àmplia, en el qual es destaquin les principals qüestions i s'abordin els paràmetres bàsics d'algunes de les figures tributàries la recaptació de les quals i/o gestió correspon a la Generalitat de Catalunya.

La majoria de les dades disponibles s'extreuen de l'Estudi **"Panorama de la fiscalitat autonòmica i foral" que anualment desenvolupa el Consejo General de Economistas. I això és així, en tant que no hi ha una font estadística** que analitzi de forma detallada la importància i l'estructura de la imposició autonòmica, per això aquest Estudi constitueix una referència per a abordar l'anàlisi de la imposició que les CC.AA. realitzen (a través de les diferents figures tributàries, ja siguin pròpies, o bé d'impostos cedits).

En l'Estudi realitzat al 2017 per **Barcelona Global "Què necessita Espanya per a atreure talent: la fiscalitat"** exposa que els ciutadans amb major talent del planeta **estan en condicions de triar on volen viure**, més enllà del lloc on han nascut o on s'han educat. Conformen la seva decisió ordenant les seves preferències a partir d'un **bon equilibri entre la carrera professional que se'ls ofereixi; la qualitat de vida en la qual la desenvolupin i la renda de la qual disposin mentre visquin al país de destinació**. En aquest sentit i després de l'estudi minucios d'un grup de signatures d'advocats de reconegut prestigi, es va constatar que per a quatre subjectes tipus, com un consultor, un inversor, un investigador i un alt executiu, **Barcelona mostrava una fiscalitat que en res afavoria l'atracció de talent**, enfront d'altres vuit ciutats competidores, tals com París, Amsterdam, Berlín, Zuric; Madrid, Nova York, Londres i Singapur. Així, en aquest estudi s'exposa:

- **Consultor:** Un consultor internacional **descartarà instal·lar-se a BCN** quan descobreixi que el 59,82% de les seves rendes i patrimoni acabaran tributant a Espanya. Només París (62%) té un cost tan alt, mentre que ciutats com Madrid (41,77%), Nova York (44%), Zuric (47%) o Londres (27%) són més atractives. Si aquest consultor internacional ha acumulat un patrimoni significatiu descobrirà, a més, que només París i Amsterdam (amb limitacions) tenen, com a Barcelona –que no a Madrid- un impost que grava els actius que posseeix.
- **Inversor:** **Barcelona és de les poques ciutats globals que continua gravant al patrimoni**, al marge d'on estigui situat: raó per la qual els inversors globals no tenen cap incentiu per a traslladar-se a residir i invertir des de Barcelona, per molts altres atractius que li ofereixi la ciutat. Només Amsterdam i París –i en alguns casos Zuric- tenen impostos similars. Madrid, Berlín, Londres o Nova York, per posar altres exemples, no apliquen cap gravamen a aquests ciutadans.
- **Investigador:** **Un científic qualificat, que percebi 70.000€ de renda** i que accedeixi a qualsevol dels centres d'excel·lència de Catalunya amb suport de fons comunitaris, **veurà que, si ve a Barcelona, haurà de suportar més costos fiscals (31,86%) que en cap altra ciutat**, excepte Berlín. Per tant, **Barcelona no és ni tan sols competitiva fiscalment en nivells de renda moderats** per al talent internacional.
- **Alt executiu:** **és l'únic cas on la fiscalitat de Barcelona no és perjudicial**, que seria –després de Singapur i Madrid- la tercera ciutat més favorable, segons l'informe de Barcelona Global. Efectivament, **el directiu pot acollir-se al règim d'impatriats** que ofereix una fiscalitat molt favorable per als qui percebin rendes del treball d'un cert nivell, si bé amb un límit temporal -l'any en què trasllada la seva residència a Espanya i cinc anys més- que li impedeix pensar a fixar la seva residència a Barcelona amb perspectives de llarg termini.

En aquest últim cas, sempre que sigui resident en l'exterior i **pugui acollir-se al tractament d'impost de no residents**.

Aquest impost, de no residents, depèn del Govern Central, i ha fet amb ell un element d'atracció del talent, que no s'ha reproduït en les altres figures tributàries.

A continuació, s'analitza cadascun de les diferents figures tributàries sobre les quals es té capacitat normativa, i els paràmetres en els quals articula aquesta capacitat normativa. En el cas dels impostos propis, únicament es destacarà una petita anàlisi en el seu conjunt, i es detallarà les diferents figures tributàries existents, per a cadascuna de les CC.AA.

Finalment assenyalar com **les característiques fiscals en les quals s'estructura un sistema fiscal resulta rellevant**, o almenys un dels factors rellevants, **en les decisions que prenen els operadors per a localitzar la seva activitat, i especialment la nova activitat o l'ampliació d'aquesta**. En molts casos, en empreses ja instal·lades, hi ha costos enfonsats que han de contrastar-se amb els

possibles beneficis fiscals o d'una altra índole en el cas hipotètic d'estudiar el seu trasllat.

Ens trobem en una economia globalitzada, amb un mercat únic en l'àmbit de la Unió Europea, per la qual cosa **les decisions de caràcter impositiu, no pot ser alienes al que esdevé en el nostre entorn més immediat**, doncs a aquesta major llibertat de moviment de béns, serveis, persones i capitals, no li és aliena el vessant fiscal, ni tampoc ha de ser-ho per a les nostres administracions tributàries.

Un exemple evident d'això podria ser el cas d'Irlanda, que malgrat tenir un rescat europeu, com a conseqüència de la fallida d'una part del seu sistema bancari, fa uns anys, **sempre va estar poc inclinada a elevar el tipus de l'impost de societats**, que és del 12,5%, tot i la insistència alemanya perquè aquest anés un de les condicions annexes al rescat, que es va esquivar amb altres mesures per part del Govern Irlandès.

Per tot això, sempre s'ha de contemplar **la fiscalitat com una palanca més de la competitivitat d'un territori, i no pensar en ella com si ens trobéssim davant un país tancat econòmicament, i per tant insensible a l'exterior**. A més són diversos els informes i dossiers que es mouen entre els inversors internacionals en els quals el vessant fiscal sempre es contempla, i per tant, **es troba en la targeta de presentació del país**.

En definitiva, tothom competeix, per això, tothom intenta enviar una imatge amable per a l'activitat econòmica, l'atracció del talent, i la inversió. Els territoris siguin ciutats, regions o nacions competeixen per a enviar una imatge amable i positiva als negocis. Alemanya, Irlanda, i altres països davant uns mercats globals, d'una banda, i una activitat econòmica amb una digitalització que va en augment, per una altra, faciliten les opcions d'ubicació geogràfica. Per això, Catalunya en relació als impostos; o la tributació a les empreses; als seus directius i als factors de producció, no pot mantenir-se al marge. **Les decisions d'inversió, domiciliació d'empreses o directius d'avui és la base del creixement econòmic no només d'avui, sinó de demà**.

En aquest context, també en el següent apartat i **de forma molt sintètica s'analitzen les principals figures tributàries estatals i la seva comparativa internacional, a fi de posar llum, i s'assenyalen aquelles qüestions que s'entenen que han de millorar-se**, alhora que mitjançant un apartat específic es descriuen els principals paràmetres dels impostos més rellevants. Aquests **han de contemplar-se també en el context del nivell de economia submergida, a raó de les dades publicades per l'acadèmia, i també abordats en diferents estudis (*working papers*) del Fons Monetari Internacional**, ja que a major nivell de economia submergida, el nivell de recaptació global disminueix, **sense que calgui exigir majors càrregues fiscals als quals compleixen, sinó més aviat al contrari, lluitar contra la mateixa, per a evitar per part d'aquesta economia submergida una competència deslleial, respecte als que contribueixen, i per la falta d'equitat per l'impagament d'aquests**.

També s'ha considerat de nou reiterar la necessitat de disposar **d'uns principis inspiradors del sistema fiscal**, que amb independència de la seva recaptació, amb tipus alts o baixos, amb grans exempcions o sense elles, **puguin millorar els esquemes de gestió tributària**, que facilitin el compliment de la normativa amb el mínim de recursos necessaris, apostant per una fiscalitat cooperativa, amb la mínima càrrega administrativa i proporcional a les actuacions, que s'exposa també en un epígraf separat.

2. UNA FISCALITAT PER ATRAURE ACTIVITAT ECONÒMICA

La Generalitat de Catalunya ha vingut caracteritzant-se, en un context d'un finançament autònom insuficient i inadequat (criteri d'ordinalitat) y de forts restriccions pressupostàries -i amb majors exigències per a arribar a un nivell uniforme de dèficit públic, amb independència del seu nivell d'origen- dutes a terme. D'una banda una reducció de la despesa, conjuntament amb la **proliferació i creació de noves figures tributàries a l'atzar del marge imaginatiu que permet la LOFCA.**

Si bé és cert, que aquestes figures tributàries no han tingut un efecte significatiu en la recaptació, han traslladat una imatge d'una Catalunya que grava excessivament les diverses activitats (turisme, aviació, recursos -aigua, generació d'electricitat- sota el prisma del risc nuclear-, habitatges buits de grans operadors, begudes ensucrades, o més recentment, la iniciativa de gravar les emissions de CO₂, entre altres-), a més de disposar de tipus impositius més elevats en els nivells alts de renda -que puguin dissuadir als professionals de les multinacionals, amb un impacte recaptatori gairebé nul- o d'un nivell elevat dels tipus en transmissions patrimonials i AJD o dels impostos sobre el patrimoni o de l'Impost sobre Successions i Donacions.

En definitiva, la imatge -i en part, realitat- que aquest maremàgnum d'impostos, possiblement poc significatius en termes de recaptació, **reflecteixen una alta fiscalitat, la qual cosa en res contribueix a portar inversions.**

Encara que en aquesta comparativa s'exposen totes les CC.AA, el rellevant és amb les CC.AA amb les quals es competeix per a atreure inversions, sent a la llum de les dades de la inversió estrangera directa, essencialment la C.A. de Madrid. En aquesta Comunitat la imatge que es transmet és d'una menor fiscalitat -amb una menor tarifa de l'IRPF; una bonificació elevada de l'Impost sobre Successions i Donacions; uns tipus impositius més baixos en transmissions patrimonials i AJD i amb prou feines impostos propis-. D'aquí, que aquesta política tributària buscada resulti una competència que ha de tenir-se en compte en el moment de definir la política tributària catalana.

Possiblement, **observant cadascun dels impostos propis, pugui acabar afirmant que no són dissuasius**, però utilitzant un símil gastronòmic, possiblement un canapè no és problema, però si són varis, possiblement això et dificulti la seva digestió, o almenys la faci més lenta.

Sorprèn que encara a Espanya encara existeixi una figura tributària com l'Impost del Patrimoni, que va ser abolida tècnicament per un govern socialista, i també recuperada per un govern socialista, tres anys després, i prorrogada anualment per un govern del Partit Popular, sobre la base de les restriccions derivades del dèficit públic, però que difícilment poden argumentar-se davant una vigorosa activitat econòmica, que permet una substancials millores de la recaptació. Aquesta figura és gairebé inexistent en altres països, excepte França –amb altres característiques d'un mínim exempt més alt i de tipus impositius més petits, i en el qual projecta una profunda remodelació, ja al 2019- i sorprèn que encara perduri,

excepte en el cas de Madrid que s'ha bonificat al 100% per la seva Comunitat Autònoma.

En relació a l'Impost sobre Successions i Donacions, Catalunya està situada dins de la mitjana espanyola, no obstant això cal esmentar, **que en una comunitat com la de Madrid, l'import de Patrimoni no opera i el de Successions i Donacions té un caràcter testimonial per als supòsits més comuns.**

En definitiva, Catalunya és la comunitat que té més tributs propis. A més té una imatge negativa respecte a la càrrega impositiva que perjudica empreses, professionals i famílies.

En el context actual, per tots conegut, cal donar senyals als inversors per a dinamitzar l'activitat econòmica; atreure talent i facilitar les inversions amb la mobilització de capital. Per aquest motiu **la política tributària, a més de tenir els objectius de recaptació, també ha d'aprofundir en una regulació més profitosa per a l'activitat productiva;** fomentar l'estalvi individual i la capitalització de les empreses i, per tant, la política fiscal és clau, alhora que és una carta de presentació molt potent per a atreure, mantenir i fomentar l'activitat econòmica, per aquest motiu que **no es pugui ser aliè al que fan altres territoris, d'igual forma que passa a l'empresa,** que no decideix la seva política empresarial autònomament, al no ser aliè a la seva competència més pròxima.

L'aplicació dels impostos hauria de ser entesa per a crear **una situació que faci compatible el manteniment de l'Estat del Benestar; amb una gestió eficient dels impostos i amb la reversió, de forma gradual, de l'increment continuat de la pressió fiscal,** que es va justificar a partir de l'any 2008 com a conseqüència de la crisi econòmica. L'economia creix i els principals organismes internacionals preveuen que continuï havent un creixement en els pròxims anys, encara que de forma més suau, i no s'entén que la proposta en aquest àmbit sigui la creació de nous impostos, ja siguin estatals o autonòmics, i no la seva reversió, i més amb un augment significatiu de la recaptació impositiva, com a conseqüència de la suau millora del sector immobiliari.

Així, el Ministeri d'Hisenda alemany cada any publica l'informe "Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich" en el qual s'analitza per països els impostos més importants en comparació internacional, i que s'exposa de forma sintètica en l'apartat d'anàlisi fiscal comparada d'aquest informe, l'últim d'ells referit a l'any 2017. És a dir, que el Ministeri d'Hisenda alemany realitza cada any un seguiment de la fiscalitat dels principals països, que li permet monitorar també la seva política tributària en relació als canvis que es produeixen en altres països. Cal destacar la profunda reforma fiscal que es va donar a Alemanya en l'Impost de societats i la Renda sobre les Persones Físiques en els primers anys de la primera dècada del present segle (2003).

3. ANÀLISI SINTÈTICA PER FIGURES TRIBUTÀRIES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

3.1 TRIBUTS PROPIS

Les CCAA tenen una gran tradició de crear noves figures tributàries i l'Estat ara també. Aquesta situació fa que sigui cada vegada més complex el nostre sistema fiscal, alhora que apareix una major conflictivitat, tant amb els ciutadans com entre les administracions públiques. A més, **aquest tipus de tributació aporta una recaptació minsa a les arques autonòmiques en la majoria dels casos.**

A continuació, es relaciona cadascun dels impostos propis creats per les CCAA que ha generat una creativitat fiscal, almenys, sorprenent.

De la relació de les diferents figures, a dades de 2018 –ja que continuen creixent incorporant-se a aquesta tendència de l'Estat– ens trobem que Castella - La Manxa i Castella i Lleó són les que menys tributs propis tenen amb 2 cadascuna, i la que més, amb diferència, Catalunya amb 18, seguida d'Andalusia amb 8.

A més, suposa una complicació de gestió per part del sector empresarial, sobre el qual recau la gestió tributària d'aquests, i **fins i tot la càrrega fiscal que fa més difícil el maneig ordinari de l'agenda fiscal.**

A tot això, els tributs propis representen un escàs percentatge dels ingressos tributaris en totes les autonomies. Si tenim en compte el conjunt d'autonomies de règim comú, els impostos propis suposen solament el 2,2% dels ingressos tributaris de les Comunitats amb dades de 2016. Catalunya amb un 3,2% se situa per sobre de la mitjana.

En definitiva, **Catalunya és la Comunitat Autònoma que té més tributs propis amb diferència respecte a la resta**, sent la recaptació, respecte al total d'ingressos tributaris, molt escassa (un 3,2%), que se situa per sobre de la mitjana (del 2,2%).

El llistat d'impostos propis no para de créixer i en moltes ocasions, la recaptació que s'obté dels tributs, especialment alguns de caràcter mediambiental, és tan minsa que molt probablement si realitzéssim una anàlisi cost-benefici seria escàs, perquè amb molta probabilitat, la recaptació obtinguda es destinaria en gran part a les despeses de gestió d'aquests.

En aquest sentit el "Informe de la **Comisión de Expertos para la Financiación Autonómica**" assenyala respecte als mateixos "malgrat les restriccions que la normativa espanyola imposa a l'establiment de tributs propis per part de les Comunitats Autònomes, aquestes no han renunciat a exercir el seu poder tributari i han creat nombrosos impostos d'aquesta naturalesa. El seu establiment ha donat lloc a una elevada litigiositat, amb freqüents recursos davant el Tribunal Constitucional i competència entre administracions per a veure qui estableix abans un determinat tribut amb la finalitat d'impedir que ho fes l'altre o de reclamar una compensació per la seva supressió" i posteriorment afegeix "En el cas de les figures que s'atribuïssin a les

CCAA, la llei marc fixaria els elements de cada impost fins a la determinació de la base liquidable, el seu caràcter potestatiu o obligatori i un rang per a l'establiment autònom de les tarifes i si escau deduccions. El contingut de la llei s'acordaria amb les CCAA per a integrar els impostos propis ja existents. Una solució d'aquest tipus podria ser també extensible a altres àmbits en els quals es plantegen problemes similars”.

En definitiva, cal endreçar aquestes figures; establir mecanismes de creació i de gestió més eficaces; i justificar bé les figures tributàries, més enllà de l'estrictament recaptatòria; i facilitar la gestió de les mateixes per part dels ciutadans i les empreses; valorar el seu cost de gestió i oportunitat a la llum de la fiscalitat internacional. Finalment, no ha de justificar-se que tal figura ja existeix de forma testimonial en un país, i serveixi de cobertura per a portar al sistema fiscal català i espanyol les diferents figures tributàries que es produeixen, de forma testimonial, en escassos països. **Sembla que sigui el terreny adobat perquè tota figura tributària que es doni en un país, sigui necessari, que també estigui present en el nostre, la qual cosa dificulta encara més la gestió i competitivitat del nostre sistema fiscal.**

A més, seria adequat **una aproximació en aquest conjunt de tributs**, de realitzar modificacions que **permetessin modular la seva fiscalitat**, que, entre altres coses, i a tall d'exemple serien:

- a) **Impost a habitatges buits**, amb l'objectiu de fomentar la construcció d'habitatges a Catalunya. Es tractaria d'incorporar una nova causa de justificació de desocupació d'un habitatge en aquells casos en els quals **s'estigui duent a terme la gestió comercial de la mateixa per a la seva venda o lloguer**, però, per qüestions alienes a la pròpia companyia, encara no s'hagi pogut vendre o llogar de forma efectiva.
- b) **Impost sobre béns improductius**. Caldria aclarir en quins casos **determinats béns es qualifiquen com a improductius**. La llei no regula o aclareix què ha d'entendre's per activitat econòmica. Es generen situacions entenem que indesitjades per empreses que, per exemple, hagin adquirit solars per a construir centres comercials, emmagatzemis centres logístics, oficines, etc. Però per diversos motius no s'han executat encara dites construccions i, per tant, han entrat en funcionaments.
- c) **Impost de successions i donacions**. Amb l'objectiu d'adaptar i aclarir aspectes controvertits de la normativa de l'ISD català. És necessari adaptar els requisits exigits per la normativa catalana a situacions freqüents en l'empresa familiar per a garantir que a això els resulti d'aplicació la reducció del 95% en l'ISD.

Així mateix, hauria de **fomentar-se la instal·lació de “start-ups”**, mitjançant la reducció temporal del cost fiscal de noves empreses que es localitzin a Catalunya. Això podria aconseguir-se per mitjà de:

- **La millora de la deducció autonòmica per a inversors en empreses de nova creació** (import i requisits).
- **Impostos locals (IBI, IAE i ICIO):** La normativa regula una bonificació potestativa de fins al 95% de la quota íntegra per a activitats econòmiques que siguin declarades d'especial interès o utilitat municipal per concórrer circumstàncies socials, culturals i històric artístiques o de foment de l'ocupació que justifiquin tal declaració. Seria necessari, un impuls per part de la Generalitat perquè les entitats locals incloguin tals bonificacions potestatives al màxim possible (95%) en els seus Ordenances, considerant les activitats de les start-up com d'especial interès o utilitat municipal.
- AJD i TPO bonificat en l'adquisició d'actius immobiliaris durant els primers 5 anys d'activitat afectes a activitats econòmiques.

IMPOSTOS PROPIS I INGRESSOS TRIBUTARIS

	IP2015/TOTAL	IP2016/TOTAL	IT2015/TOTAL	IT2016/TOTAL	IP2015/IT2015	IP2016/IT2016	Número d'imp. propis 2018
Andalusia	5,7	6,2	15,1	15,3	0,8	0,9	8
Aragó	3,0	3,6	3,3	3,3	2,0	2,4	6
Astúries	4,2	4,2	2,7	2,5	3,5	3,6	7
Balears (Illes)	3,9	5,8	3,3	3,3	2,7	3,8	3
Canàries	21,2	22,0	3,1	3,0	15,0	15,8	5
Cantabria	1,4	1,4	1,4	1,4	2,1	2,1	3
Castella-La Manxa	0,8	0,7	4,0	3,9	0,4	0,4	2
Castella i Lleó	3,4	3,2	5,6	5,5	1,3	1,3	2
Catalunya	29,9	30,3	20,4	20,7	3,3	3,2	18
Comunitat Valenciana	12,3	11,9	10,5	10,8	2,6	2,4	4
Extremadura	6,3	3,0	2,0	1,9	6,9	3,4	5
Galícia	4,3	4,2	5,9	5,7	1,6	1,6	5
Madrid (Comunitat de)	0,3	0,3	19,0	19,1	0,0	0,0	4
Múrcia (Regió de)	2,5	2,5	2,8	2,8	2,0	1,9	6
Rioja (La)	0,7	0,7	0,8	0,7	2,1	2,0	4
Total:	100	100	100	100	2,2	2,2	5 (mitjana)

Font: "Panorama de Fiscalidad Autonómica (REAF - Consejo General de Economistas), elaboració pròpia".

IMPOSTOS PROPIS DE LES CCAA 2018

Andalusia	<ul style="list-style-type: none"> • Impost sobre terres Infrautilitzades. • Impost sobre dipòsit de residus perillosos. • Impost sobre emissió de gasos a l'atmosfera. • Impost sobre abocaments a les aigües litorals. • Impost sobre dipòsit de residus radioactius (sense efectes des de l'1 de gener del 2013 per existència de l'estatal). • Impost sobre els dipòsits de clients a les entitats de crèdit (sense efectes des de l'1 de gener del 2013 per existència de l'estatal). • Impost sobre les bosses de plàstic d'un sol ús. • Cànon de millora d'infraestructures hidràuliques de depuració d'interès de la Comunitat Autònoma.
Aragó	<ul style="list-style-type: none"> • Impost sobre la contaminació de les aigües (abans Cànon de sanejament). • Impost sobre el dany mediambiental causat per l'emissió de contaminants a l'atmosfera. • Impost sobre el dany mediambiental causat per les grans àrees de venda. • Impost mediambiental sobre determinats usos i aprofitaments de l'aigua embassada. • Impost mediambiental sobre les instal·lacions de transport d'energia elèctrica d'alta tensió. • Impost mediambiental sobre les instal·lacions de transport per cable (suspès al 2016).
Astúries	<ul style="list-style-type: none"> • Impost sobre les afeccions ambientals de l'ús de l'aigua (abans, Cànon de sanejament). • Impost sobre finques o explotacions agràries infrautilitzades. • Impost sobre el joc del bingo. • Impost sobre grans establiments comercials. • Recàrrec sobre l'IAE. • Impost sobre el desenvolupament de determinades activitats que incideixen en el medi ambient. • Impost sobre dipòsits en entitats de crèdit (declarat inconstitucional).
Balears (Illes)	<ul style="list-style-type: none"> • Cànon de sanejament d'aigües. • Impost sobre els Premis del joc del bingo. • Impost sobre estades turístiques.
Canàries	<ul style="list-style-type: none"> • Cànon d'abocament. • Impost especial sobre combustibles derivats del petroli. • Impost sobre l'impacte mediambiental causat per determinades activitats (sense efectes des de l'1 de gener de 2014). • Impost sobre els dipòsits de clients de les entitats de crèdit (sense efectes des de l'1 de gener del 2013). • Impost sobre les labors del tabac.
Cantabria	<ul style="list-style-type: none"> • Cànon de l'aigua residual. • Recàrrec sobre l'IAE. • Impost sobre el dipòsit de residus en abocadors.
Castella - La Manxa	<ul style="list-style-type: none"> • Impost sobre determinades activitats que incideixen en el medi ambient. • Cànon eòlic.
Castella i Lleó	<ul style="list-style-type: none"> • Impost sobre l'afecció mediambiental causada per determinats aprofitaments de l'aigua embassada, pels parcs eòlics i per les instal·lacions de transport d'energia elèctrica d'alta tensió. • Impost sobre l'eliminació de residus en abocadors.

(cont.) IMPOSTOS PROPIS DE LES CCAA 2018

Catalunya	<ul style="list-style-type: none"> • Cànon de l'aigua. • Cànon sobre la deposició controlada de residus municipals. • Cànon sobre la deposició controlada de residus industrials. • Cànon sobre la deposició controlada de residus de la construcció. • Cànon sobre la incineració de residus municipals. • Gravamen de protecció civil. • Impost sobre grans establiments comercials. • Impost sobre les estades en establiments turístics. • Impost sobre els dipòsits en les entitats de crèdit (declarat inconstitucional). • Impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial. • Impost sobre l'emissió de gasos i partícules a l'atmosfera produïda per la indústria. • Impost sobre la producció d'energia elèctrica d'origen nuclear (declarat inconstitucional). • Impost sobre la provisió de continguts per part de prestadors de serveis de comunicacions electròniques i de foment del sector audiovisual i la difusió de la cultura digital (declarat inconstitucional). • Impost sobre els habitatges buits. • Impost sobre el risc mediambiental de la producció, manipulació i transport, custòdia i emissió d'elements radiotòxics (admès recurs d'inconstitucionalitat). • Impost sobre les begudes ensucrades envasades. • Impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica. • Impost sobre els actius no productius de les persones jurídiques.
Comunitat Valenciana	<ul style="list-style-type: none"> • Cànon de sanejament. • Impost sobre activitats que incideixen en el medi ambient. • Impost sobre l'eliminació de residus en abocadors. • Impost sobre els dipòsits de les entitats de crèdit (declarat inconstitucional).
Extremadura	<ul style="list-style-type: none"> • Impost sobre aprofitaments cinegètics. • Impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (sense efectes per existència de l'estatal). • Impost sobre instal·lacions que incideixen en el medi ambient. • Impost sobre l'eliminació de residus en abocador. • Cànon de sanejament.
Galícia	<ul style="list-style-type: none"> • Cànon de sanejament. • Impost sobre la contaminació atmosfèrica. • Impost sobre el mal mediambiental causat per determinats usos i aprofitaments de l'aigua embassada. • Cànon eòlic. • Impost compensatori ambiental miner.
Madrid (Comunitat de)	<ul style="list-style-type: none"> • Tarifa de depuració d'aigües residuals. • Impost sobre la instal·lació de màquines en establiments d'hostaleria autoritzats • Impost sobre dipòsit de residus. • Recàrrec sobre l'IAE.
Múrcia (Regió de)	<ul style="list-style-type: none"> • Cànon de sanejament. • Impost sobre els premis del joc del bingo. • Impost sobre l'emmagatzematge o dipòsit de residus a la Regió de Múrcia. • Impost sobre abocats a les aigües litorals. • Impost per emissions de gasos contaminants a l'atmosfera. • Recàrrec sobre l'IAE.

(cont.) IMPUESTOS PROPIOS DE LAS CCAA 2018

Rioja (La)

- Cànon de sanejament.
- Recàrrec sobre l'IAE.
- Impost sobre l'impacte visual produït pels elements de subministrament d'energia elèctrica i elements fixos de xarxes de comunicacions telefòniques o telemàtiques.
- Impost sobre l'eliminació de residus en abocadors.

Font: "Panorama de Fiscalidad Autonómica (REAF - Consejo General de Economistas), elaboració pròpia".

3.2 TRIBUTS CEDITS I AMB COMPETÈNCIA FISCAL DE LES CCAA

3.2.1 Impost sobre la Renta

IRPF	
	Tarifa
Andalusia	19,5 - 48%
Aragó	19,5 - 47,5%
Astúries	19,5 - 48%
Balears (Illes)	19 - 47,5%
Canàries	19 - 46,5%
Cantabria	19 - 48%
Castella - La Manxa	19 - 45%
Castella i Lleó	19 - 45%
Catalunya	21,5 - 48%
Comunitat Valenciana	19,5 - 48%
Extremadura	19 - 47,5%
Galícia	19 - 45%
Madrid (Comunitat de)	18,5 - 43,5%
Múrcia (Regió de)	19,5 - 46%
Rioja (La)	19 - 48%
Mitjana CCAA:	19,3 - 46,7%

Font: "Panorama de Fiscalidad Autonómica" (REAF - Consejo General de Economistas), elaboració pròpia. Tarifa integrada part autonòmica i estatal.

Tenint en compte les tarifes es constaten les diferències que existeixen entre les Comunitats de règim comú, amb dades del 2019. El tipus mínim més alt el té Catalunya amb un 21,5% (12% en la part de la tarifa autonòmica, i 9,5% en l'estatal) i el tipus màxim també el té Catalunya, amb un 48% (25,5% en la tarifa autonòmica, i 22,5% en l'estatal) juntament amb altres Comunitats com Andalusia o Astúries. El més baix se situa a Madrid amb un 18,5% de tipus mínim conjunt i un 43,5% el tipus impositiu màxim conjunt.

Novament, **s'enfoquen dues estratègies, que encara que legítimes, han de contemplar-se en els seus efectes sobre l'atracció d'inversions i activitat.** En aquest sentit, **la recaptació que s'obté pels tipus màxims és minsa, però el seu efecte mirall és rellevant** davant els executius que han de decidir sobre on situar una nova activitat. **Segurament a curt termini el seu resultat és inapreciable, però a mitjà i llarg termini pot ser rellevant i en sentit contrari.** El cas més paradigmàtic és Irlanda amb el seu tipus impositiu de societats.

Catalunya és i haurà de ser una potència econòmica regional a nivell europeu, i en aquesta lliga també juga i competeix la CA de Madrid, la qual, a més de disposar de l'efecte capitalitat, està jugant fort a ser un referent en l'atracció d'inversions, i on s'assenta la política fiscal competitiva, no només enfront de Catalunya, sinó també enfront d'altres regions europees. Per això, hem d'estar atents a les estratègies de Madrid, la competitivitat de la qual ha de ser un referent a tenir en

compte i també d'altres regions europees, i no articular mesures que afebleixin una fortalesa de Catalunya, com a terra d'acolliment, de persones i també d'empreses, que conjuntament amb un empresariat dinàmic i conscient d'aquesta competència internacional, ha fet de Catalunya una terra pròspera.

Pel que fa a les deduccions, es regulen amb gran profusió estant generalitzades les aplicables a contribuents o familiars discapacitats, naixement o adopció, adquisició o lloguer d'habitatge i inversió en empreses de nova o recent creació. Aquestes deduccions generalment estan condicionades al fet que no es sobrepassin determinats imports de base liquidable o al fet que el contribuent es trobi en unes determinades circumstàncies, com poden ser la discapacitat, la joventut o formar part d'una família nombrosa.

En definitiva, hi ha diferències en les tarifes, la qual cosa origina que, en algunes comunitats autònomes, especialment per a les rendes altes, hi hagi diferències notables, o fins i tot per les baixes com a Catalunya.

Sempre que hi ha una àmplia majoria de deduccions resulten més nominatives que efectives, atès que els requisits per aplicar alguna d'elles fan ineficaç tal incentiu al dificultar la seva aplicació. En altres ocasions la quantia del mateix incentiu és molt insignificant.

Segons dades del Consell General d'Economistes, en el seu interessant informe periòdic i de referència en aquesta qüestió "Panorama de la Fiscalitat Autònoma i Foral 2019", es constata que en l'IRPF Catalunya, segons els diferents suposats de renda i família, se situa en la mitjana i en alguns casos per damunt, a diferència de Madrid que està sempre en l'extrem inferior.

En aquest sentit, l'Informe de la "Comisión de Expertos para la Financiación Autonómica" assenyala respecte als mateixos "En l'exercici 2017, la suma de les tarifes generals autonòmica i estatal ofereix una forqueta que varia, en el cas del tipus marginal mínim, del 19% al 21,5%, i en el màxim entre el 43,5% i el 48%, encara que amb llinars diversos d'aplicació dels tipus més alts. Encara existeix major diversitat i dispersió pel que fa a les deduccions autonòmiques. Una circumstància que incrementa sensiblement els costos de gestió d'aquestes deduccions és que les competències normatives de les Comunitats Autònomes també abasten, entre altres coses, la regulació de la justificació exigible per a la seva aplicació, els límits de cada deducció i la seva submissió o no al requisit de comprovació de la situació patrimonial".

3.2.2 Impost sobre el Patrimoni

La primera reflexió d'aquest impost és que es va crear al 1979 amb caràcter extraordinari en la denominada reforma fiscal de Fernández Ordóñez, en aquell temps Ministre d'Hisenda, que l'any 2008 el Govern Zapatero va proposar i va dur a terme la seva eliminació (amb la corresponent compensació a les CCAA, d'acord amb la LOFCA, a l'ésser aquestes les beneficiades del mateix i adoptar l'Estat tal decisió). Que aquesta eliminació es va instrumentar amb la no obligació de presentar la seva liquidació, ja que la seva eliminació *strictu sensu* podria deixar l'espai fiscal que, d'acord amb la LOFCA, permetria que les CCAA adoptessin l'impost, a més de ser compensades. Que la motivació de la seva retirada va ser que aquest era inexistent en la immensa majoria de països desenvolupats, que ja feia anys que aquesta figura tributària no existia als països nòrdics – referència avançada en les polítiques de cohesió social i igualtat–.

En aquest sentit l'Informe de la “Comisión de Expertos para la Financiación Autonómica” assenyala respecte als mateixos “L'IP ha estat un tribut molt criticat des d'un punt de vista tècnic. A més de la seva clara obsolescència com a mecanisme censal en un context de creixent informatització, la literatura ha assenyalat nombrosos problemes entre els quals cal citar **les distorsions que l'impost provoca sobre l'estalvi i la inversió, amb els seus conseqüents costos d'eficiència, el seu caràcter potencialment confiscatori a causa del gravamen repetit d'una mateixa base i el seu limitat poder redistributiu, almenys en la seva actual configuració.** Consideracions d'aquest tipus expliquen que l'impost hagi desaparegut en la gran majoria dels països del nostre entorn i van motivar en el seu moment la decisió de suprimir l'IP (mitjançant la Llei 4/2008, de 23 de desembre) que es va instrumentar a través d'una bonificació del 100% en la seva quota íntegra, bàsicament per dues raons: la primera perquè així es deixava en vigor la resta de la Llei d'aquest impost, a la qual es remeten les normes reguladores d'altres tributs en diverses matèries, i la segona perquè si la seva hagués derogat l'impost, l'espai fiscal vacant podria haver estat ocupat per les Comunitats Autònomes establint impostos propis sobre el patrimoni de les persones físiques. **L'impost va estar temporalment suprimit durant els exercicis 2008, 2009 i 2010 però al 2011, en un escenari d'enfonsament dels ingressos tributaris, el legislador el va reactivar mitjançant la supressió de la citada bonificació en quota del 100% i posteriorment s'ha anat prorrogant anualment la seva vigència fins als nostres dies, encara que cal notar que la “Comisión de Expertos para la Reforma del Sistema Tributario Español” (2014) va tornar a recomanar la seva supressió, derivant la part dels seus fets imposables lligada a la propietat immobiliària cap a un nou disseny de l'Impost sobre Béns immobles**”. Així cal esmentar que França ha transformat el seu impost sobre les grans fortunes, l'equivalent al nostre, en un impost orientat a gravar els béns immobles, que és justament la recomanació que ja va fer la nostra “Comisión de Expertos” de l'any 2014.

L'Informe de la “Comisión de Expertos para la Financiación Autonómica” exposa que “hauria d'actualitzar-se i aclarir-se la regulació existent sobre el límit màxim de tributació efectiva referit a la quota conjunta per IRPF i per IP que pretén evitar la possible confiscatorietat del tribut”. Actualment es fixa el límit conjunt en el 60% de renda i patrimoni, sent com a mínim, encara que se superi aquest límit, el 20% de la quota de l'Impost sobre Patrimoni.”

Així mateix, s'assenyala **“Aquest impost és globalment progressiu, encara que la seva contribució a la redistribució del sistema fiscal és mínima, donada la seva escassa capacitat recaptatòria. L’Impost sobre el Patrimoni redueix en un 0,03% la desigualtat en la distribució de la renda bruta de les llars espanyoles”** com s'exposa en l'Observatori sobre el repartiment dels impostos entre les llars espanyoles de FEDEA (Estudis sobre l'Economia Espanyola - 2016/21) realitzat per Julio López Laborda (Universitat de Saragossa i Fedea) Carmen Marín (Fedea) i Jorge Onrubia (Universitat Complutense de Madrid, Fedea i GEN) i l'acadèmia també ha reiterat **sobre aquesta figura que té un escàs poder recaptatori; uns efectes sobre la progressivitat dubtosos, i uns elevats costos de gestió, i el que és més rellevant el seu nul paper en els objectius d'equitat** sobre els quals alguns defensen la figura tributària, que ha decaigut com a tal en la immensa majoria de països.

A continuació s'exposa un exemple, dins de l'àmbit esportiu que, encara que excepcional, és didàctic dels efectes que es donen a Catalunya i Madrid, per la qual cosa resulta rellevant. Així, aquest exemple seriosa el fitxatge d'un jugador de futbol per part d'un equip de Barcelona, o bé d'un equip de Madrid, pel qual s'abonaria un sou de 2 milions d'euros, i a l'ésser un jugador consolidat, ja disposa d'un patrimoni preexistent de 12 milions d'euros.

S'exposa a continuació els pagaments pels diferents figures tributàries (IRPF i Patrimoni) que pagaria el jugador, i en el cas de Catalunya s'exposa també **en la tercera columna, què hauria de percebre a l'efecte de ser-li al jugador des del punt de vista fiscal neutral triar entre anar a un equip de Madrid o de Barcelona.**

Futbolista, solter i sense fills			
	Madrid	Catalunya 1	Catalunya 2
IRPF			
Rendes del treball	2.000.000,00 €	2.000.000,00 €	2.579.797,23 €
Base imposable	1.994.898,58 €	1.994.894,58 €	2.574.695,81 €
A pagar	858.385,18 €	942.467,13 €	1.223.218,48 €
IP			
Patrimoni	12.000.000,00 €	12.000.000,00 €	12.000.000,00 €
Quota íntegra	-	214.963,93 €	214.963,93 €
Límit 60% no juga		1.157.431,06 €	1.438.182,41 €
IRPF + IP			
Salari després d'impostos	1.141.614,82 €	842.568,94 €	1.141.614,82 €
A pagar	858.385,18 €	1.157.431,06 €	1.438.182,41 €

Font: elaboració pròpia.

Així, aquest jugador a Madrid pagaria per l'IRPF 858.385,18 €; no pagaria per Patrimoni en estar aquesta figura exempta en aquesta Comunitat, i percebria després d'impostos un net d'1.141.614,82 €. En el cas de Catalunya, pagaria més per IRPF, 942.467,13€ i a més hauria de pagar per l'Impost de Patrimoni la quantitat de 214.963,93 € (sobre el qual no s'arriba aplicar el límit del 60%, ni la imposició mínima

del 20% si hagués excedit aquest 60%) i per tant pagaria en total per tots dos 1.157.431,06 €, quedant-li un sou net de 842.568,92€.

És a dir, el jugador que triï un equip de Madrid paga el 43% del salari donat el patrimoni preexistent ja comentat, i en l'equip de Barcelona pagaria en idèntiques condicions el 58% en jugar un tipus impositiu més elevat de l'IRPF, d'una banda, i l'Impost sobre el Patrimoni, per l'altre.

En el cas que el club esportiu de Barcelona volgués igualar-li les condicions fiscals (a efectes que per al jugador fos neutral) hauria d'abonar-li 2.579.797,23 €, és a dir, un 29% addicional per a satisfer la superior càrrega fiscal que Catalunya té respecte de Madrid.

Aquest és, novament, un exemple en el terreny esportiu, on existeix una rivalitat i competència rellevant, per a exposar el sobrecost que ha de satisfer el club barceloní, només per a tenir igualtat de condicions fiscals perquè un jugador tributi igual que a Madrid, que és d'un 29% addicional, valor en res menyspreable.

Contribuent solter sense fills amb rendiments del treball de 50.000, 150.000 i 200.000€, amb un Patrimoni de 1.200.000€, exclosa la vivenda exempta			
MADRID	50.000,00 €	150.000,00 €	200.000,00 €
Quota a pagar (IRPF)	11.003,01 €	53.635,18 €	75.385,18 €
Quota a pagar (IP)	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Total a pagar Madrid	11.003,01 €	53.635,18 €	75.385,18 €
CATALUNYA	50.000,00 €	150.000,00 €	200.000,00 €
Quota a pagar (IRPF)	11.430,50 €	55.069,16 €	78.467,13 €
Quota a pagar (IP)	2.929,89 €	2.929,89 €	2.929,89 €
Total a pagar Catalunya	14.360,39 €	57.999,05 €	81.397,02 €
Diferència	3.357,38 €	4.363,87 €	6.011,84 €

Font: Elaboració Pròpia

Si s'exposen altres exemples més habituals en l'àmbit d'alts càrrecs directius residents a Catalunya, amb una hipòtesi d'1.200.000€ de patrimoni i unes rendes de 50.000€; 150.000€ i 200.000€ anuals, els números exposen una càrrega fiscal superior a Catalunya, com es mostra en el quadre adjunt.

IP

Màxim exempt

Tipus mínim

Tipus màxim*

Andalusia	700.000 €	0,24%	3,03%
Aragó	400000 €	0,20%	2,50%
Astúries	700.000 €	0,22%	3,00%
Balears (Illes)	700.000 €	0,28%	3,45%
Canàries	700.000 €	0,20%	2,50%
Cantabria	700.000 €	0,24%	3,03%
Castella-La Manxa	700.000 €	0,20%	2,50%
Castilla y León	700.000 €	0,20%	2,50%
Catalunya	500.000 €	0,21%	2,75%
Comunitat Valenciana	600.000 € o 1.000.000 € discap.	0,25%	3,12%
Extremadura	500.000 € i discap.	0,30%	3,75%
Galícia	700.000 €	0,20%	2,5%
Madrid (Comunitat de)	700.000 €	Bonif.= 100%	
Murcia (Regió de)	700.000 €	0,24%	3,00%
Rioja (La)	700.000 € i 75% bonif.	0,20%	2,50%
Mitjana CCAA:	660.000	0,23%	2,90%

*El tipus màxim s'aplica a partir de 10.695.996€; excepte a Balears (10.695.996€) i Madrid (no paga).
Font: "Panorama de Fiscalidad Autonómica (REAF - Consejo General de Economistas), elaboració pròpia".

En el quadre anterior s'exposen els principals paràmetres de l'Impost sobre el Patrimoni. **Amb la crisi econòmica, en 2011, es va recuperar davant la forta caiguda de la recaptació aquesta figura, amb la voluntat de tenir un caràcter temporal, per això en cada Llei de Pressupostos Generals de l'Estat s'adoptava la seva vigència anual**, per la qual cosa es presumia que aquesta figura desapareixeria. No obstant això, el Projecte de Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per al 2019 –que no va ser aprovat–, no només la renova, sinó que li donava caràcter indefinit i a més fixava la tarifa estatal amb un tipus màxim del 3,5% (en un escenari de tipus d'interès nul), que s'aplicarà a les CCAA de forma supletòria, si aquestes manquessin de tarifa pròpia.

En aquest escenari internacional, d'una banda, amb la inexistència d'aquesta figura i, per un altre, la d'atreure residents amb patrimoni elevat la Comunitat de Madrid ha establert, des de fa anys, la bonificació del 100% de l'impost, i en el cas de la CA de La Rioja del 75%. La resta de CCAA han introduït canvis, però de menor significat.

En el cas de Catalunya, únicament destacar el seu menor mínim exempt és de 500.000€, sent de les quatre CCAA en pitjor situació que la resta amb Aragó (400.000€), Extremadura (500.000€) i Comunitat Valenciana (600.000€), ja que el màxim exempt més reiterat és de 700.000€.

Tarifa:

Amb dades del 2019 Catalunya és de les Comunitats que tenen la tarifa més alta (0,21-2,75%), però existeixen unes altres encara més altes com Extremadura (0,3-3,75%); Regió de Múrcia (0,24-3%) i Comunitat Valenciana (0,25-3,12%).

En els territoris del País Basc existeix un Impost sobre la Riquesa o sobre el Patrimoni que té les seves pròpies característiques.

Per tot l'exposat, **resulta òbvia la necessitat d'eliminar ja l'Impost del Patrimoni i no quedar en el món desenvolupat com l'únic baluard d'aquest impost, amb un objectiu teòric d'equitat que no es dona i que els seus efectes secundaris són més perjudicials en la seva capacitat d'atreure i consolidar talent i activitat econòmica, per la qual cosa utilitzant un símil farmacològic, hauria de ser retirat del mercat per salut pública, doncs per a l'objectiu que es va prescriure no actua i té efectes secundaris nocius.** Aquest és el determinant que en països de gran tradició en la cerca de l'equitat, com són els països nòrdics, hagin eliminat des de fa ja molts anys aquesta figura tributària. En cas que aquesta supressió no pogués dur-se a terme en un mateix exercici, hi hauria la possibilitat de dur-la a terme de forma gradual durant 2 o 3 anys.

3.2.3 Impost sobre Successions i Donacions

En aquesta figura tributària cal destacar que hi ha **Comunitats com Cantàbria, Canàries o Madrid que deixen exemptes les herències i les donacions als familiars pròxims**, mentre que unes altres, la tècnica que utilitzen és la de bonificar l'Impost fins a un determinat límit de l'import rebut.

Aquí **també ha de donar-se un debat, com fa l'Acadèmia, sobre qui ostenta la capacitat de consum.** S'ha de pensar en la persona física com a tal, o en la família a la qual pertany l'individu com a referent de la societat; en aquest cas, la familiar nuclear, que és la rellevant en la nostra societat.

Si el referent per a la societat és la família, llavors és evident que les transmissions entre els seus membres (cònjuges i de primer grau) haurien de ser alienes a aquesta figura tributària. Encara que l'analogia, no és característica del Dret Tributari, és pràctica comuna que en la majoria de països l'IRPF pugui fer-se individualment o conjuntament, sent la referència la Unitat Familiar.

Si el referent per a la societat és la persona, pot entendre's aquesta figura tributària com a tal, encara que amb els matisos pertinents.

Tarifa:

Tenen tarifa pròpia i millorada Catalunya, Balears i Galícia en Successions.

Per a donacions a parents pròxims, tant Catalunya com Galícia tenen una escala amb tipus entre el 5 i el 9%, millor que altres Comunitats.

En aquest sentit, l'Impost sobre Donacions sempre s'ha utilitzat per a evitar situacions prèvies al fet causant de l'IS, i per a evitar-les i pugui ser un finestra d'oportunitat fiscal. Sorprèn que puguin fixar-se tipus diferenciats, tret que s'entengui el seu context amb altres impostos, com podria ser transmissions patrimonials, i els denominats punts de connexió a fi de concretar l'administració tributària que ha de percebre l'impost, en aquest cas, per béns immobles donats en altres CCAA, com seria el cas de Catalunya.

Bonificacions:

Les Comunitats que, pràcticament, alliberen de tributació al 2019 a aquest grup són, a més dels territoris forals del País Basc, Canàries, Castella - La Manxa, Cantàbria, Extremadura, Madrid, Murcia i La Rioja.

En el cas de Catalunya s'apliquen bonificacions decreixents i inversament proporcionals a la base imposable.

Derivat del conjunt, Catalunya se situa a l'entorn de la mitjana en Successions, per a familiars pròxims, però **altres CCAA com Madrid, no tributen per aquesta figura als familiars més pròxims perquè hi ha una bonificació fixa del 99%.**

Cada vegada **són més les Comunitats que deixen exempts de tributar per les herències als familiars pròxims aplicant una bonificació que arriba ja al 100%**, com a Cantàbria; altres Comunitats han optat per aplicar reduccions segons l'import de l'herència rebuda, són opcions legislatives que fan que existeixin diferències en la tributació.

En aquest aspecte Catalunya té incentius fiscals, però sense arribar a la bonificació quasi total que estableixen altres Comunitats, la qual cosa suposa, especialment amb la més dinàmica que és Madrid, un minvament en la seva capacitat d'atracció des del punt de vista tributari.

Així, en l'Informe de la **“Comisión de Expertos para la Financiación Autonómica”** s'exposa que “a aquest efecte es podria seguir **el model proposat en l’“Informe de la Comisión de Expertos para la Reforma del Sistema Tributario Español” (2014), en el qual s'advoca per la introducció d'un mínim exempt únic que proporcionaria progressivitat a una tarifa lineal que podria variar entre el 4-5% i el 10-11% segons el grau de parentiu, així com per la supressió de l'actual sistema de coeficients multiplicadors en funció del grau de parentiu i del patrimoni preexistent de l'hereu**”, i a més afegeix, “un altre element important la regulació del qual hauria de millorar-se en la llei estatal és **el règim d'ajornaments per a situacions de il·liquiditat dels actius rebuts**, introduint un major automatisme que redueixi la incertesa i ajudi a evitar situacions confiscatòries derivades de la necessitat immediata d'obtenir liquiditat per al pagament de les quotes de l'impost”.

La “Comisión de Expertos” defensa una posició en la qual aquesta figura existeixi; que ho faci amb uns tipus baixos, o molt baixos, en familiars pròxims, amb mínims exempts elevats i permetent un ajornament del seu pagament. Aquesta figura tributària va ser objecte d'una anàlisi exhaustiva per part de Foment

que es va presentar en el número 8 de la Col·lecció d'Informes de Foment del Treball "Estat de la situació de l'Impost sobre Successions i Donacions" realitzat per Mercedes de Albert, en el qual s'assenyalava:

Adicionalment, recordem que el ISD es tracta d'un impost que grava la transmissió d'un patrimoni prèviament generat i, per tant, sota el sistema fiscal actual **ja s'ha sotmès prèviament (i) a l'impost personal sobre la renda pels rendiments generats i (ii) a l'impost sobre el patrimoni net, durant la vigència d'aquesta figura anacrònica**, al llarg del cicle vital de la renda no consumida pel contribuent. De nou, l'acumulació de tots dos efectes de doble imposició econòmica pot tenir un impacte negatiu sobre l'estalvi.

El segon dels passius d'aquest impost és, sens dubte, l'optimització fiscal. En la mateixa línia i com a conseqüència de que els **tipus impositius per l'ISD siguin excessivament alts, l'impost té un impacte directe en la conducta econòmica dels individus i la deslocalització de les seves propietats a favor d'altres jurisdiccions on no quedin gravades per l'impost**, o, si escau, el seu gravamen sigui substancialment menor. Actuacions d'aquest tipus poden posar en relleu un problema de regressivitat en els trams més alts de riquesa, contrari a l'objectiu de redistribució de l'impost.

Un impost molt oneros, tendeix, com apunta la doctrina del federalisme fiscal, a "votar amb els peus". Pel que el seu objectiu nominal (elevats tipus comparatius) fa que, mitjançant la major mobilitat de les persones i els béns, i especialment, els patrimonis de major substància, facin, mitjançant deslocalitzacions, pèrdues de bases imposables. Per això, **és preferible un impost més pragmàtic, i menys dogmàtic, que permeti uns tipus impositius més pròxims als existents en altres països propers, així com mínims exempts més amplis que exclouin a les famílies amb menors patrimonis a transmetre.**

Finalment, **un tercer factor negatiu d'aquest impost el constitueix el seu efecte sobre la liquiditat dels seus patrimonis.** Si bé és cert que amb l'objectiu de protegir l'estalvi familiar s'estableixen beneficis fiscals per a les seves companyies, els mecanismes de pagament de l'impost solen ser poc flexibles davant la inexistència de liquiditat en la qual es troben molts dels patrimonis mitjans. Les particularitats dels sistemes d'ajornament i fraccionament actuals haurien de ser més generoses en quant a terminis i garanties, pagant els corresponents interessos de demora.

Així, l'existència de l'ISD es justifica per la Hisenda Pública sobre la base d'objectius de redistribució de renda i justícia tributària, però, al mateix temps, hauria de garantir un sistema eficient i equitatiu.

I en l'anàlisi internacional del mateix, l'informe deia:

La majoria de les economies emergents no contempen un impost sobre les transmissions hereditàries en la mesura que descoratgen la creació de riquesa i prefereixen competir amb sistemes tributaris relativament simples. **Així, ni la Xina, ni l'Índia ni Rússia regulen l'ISD, només Brasil amb un tipus màxim del 8%.**

Igualment, amb el mateix objectiu de mantenir sistemes tributaris àgils, **molts dels països estrictament desenvolupats han optat per suprimir aquest impost durant els últims anys. Així, Austràlia, Israel, Nova Zelanda, el Canadà, Àustria, Suècia i entre altres, molt recentment Noruega amb efectes a partir de 2014**, han apostat per les transmissions lucratives lliures d'impostos com a incentiu a l'estalvi per a les pròximes generacions, així com a font de finançament per a la creació d'empreses i el creixement econòmic.

No obstant això, **l'ISD és en general una figura clàssica en els sistemes tributaris de bastants dels països desenvolupats (OCDE) i de la Unió Europea, encara que amb escassa importància recaptatòria** i que en comptades ocasions la seva recaptació no ha superat l'1% del PIB en els 34 països analitzats.

Des d'una perspectiva europea, en la majoria dels països, referit a l'Europa dels 15, existeix un Impost sobre Successions i Donacions, excepte a Àustria, Suècia i Portugal, països on es va suprimir l'impost amb efectes al 2008, 2005 i 2004, respectivament. **A Itàlia l'impost es va abolir al 2001, però es va recuperar posteriorment amb tipus de gravamen fixos baixos que varien en funció del grau de parentiu i que, per exemple, entre pares i fills es fixa en el 4%.**

Respecte als nous Estats membres de l'UE, en sis dels tretze països no existeix un Impost sobre Successions i Donacions (Xipre, Estònia, Eslovàquia, Letònia, Malta i Romania). Als països en què sí que existeix aquest, estan exemptes les adquisicions lucratives pels fills del causant o del donant, i en aquells casos en els quals no ho estan, es regulen tipus màxims reduïts per als familiars més pròxims (Croàcia, Polònia i Hongria amb tipus màxims del 5%, 7% i 21%, respectivament).

El tipus màxim aplicable a Espanya, sota la regulació estatal, aconsegueix el 34% per a les successions i donacions entre pares i fills (sense considerar els efectes del patrimoni previ del beneficiari, en aquest cas, pot arribar a fixar-lo en un 40,8 per cent). En aquest sentit, a causa del joc conjunt de la tarifa i dels coeficients multiplicadors, els tipus màxims a Espanya se situen en el rang superior respecte de la resta de països europeus, amb excepció del Regne Unit i França. A més, sota l'escala progressiva espanyola, composta per 16 de trams, els patrimonis més modestos entre familiars més pròxims (Grup I i II) se sotmeten un grau de progressivitat major en comparació amb els escalats previstos en altres jurisdiccions europees que es mantenen més estables.

I en referència als mínims exempts aquesta anàlisi de comparació internacional comentava: "en la majoria dels països europeus es reconeixen mínims exempts l'import dels quals depèn del grau de parentiu. Es tracta de mínims exempts generalment a favor d'aquelles persones que integren el nucli familiar més pròxim (cònjuges, pares, fills i néts), **podent arribar a l'exempció total com en el cas de Dinamarca, França, Irlanda (a favor del cònjuge) o Luxemburg (a favor dels fills del causant) i destacant les generoses deduccions per al cònjuge tant a Holanda com a Alemanya.**

En general, la quantia dels mínims exempts en la resta de països europeus és considerablement superior a les quanties establertes per la legislació estatal espanyola (sobretot en comparació amb aquells països que contempnen tipus màxims elevats). L'import fixat a Espanya, per la normativa estatal, quan aquesta hagi d'aplicar-se, ascendeix a 15.956,87€ per a les successions a favor del cònjuge i els descendents majors de 21 anys. (Grup II)".

Per tot això, i davant les variants realitzades en molts països del nostre entorn, d'una banda, i per les altes bonificacions en altres CC.AA., com per exemple Madrid, resulta sens dubte necessari realitzar una revisió d'aquesta figura tributària a Catalunya sobre la base dels següents canvis, seguint els suggeriments de la "Comisión de Expertos":

- **Reduir els tipus impositius.**
- **Eleva els mínims exempts per als familiars pròxims.**
- **Afavorir un ajornament del pagament d'aquest, si en l'herència es manca de béns líquids per a realitzar el pagament de l'impost.**

ISD: Successions

	Tipus mínim	Tipus màxim	Base tipus màxim	Red. - Bonif. - Ded.
Andalusia	7,65%	36,5%	797555,08€	Grup I i II: 1.000.000€ Grups III i IV discapacitats: 250.000€
Aragó	7,65%	34%	797.555,08€	Reducció 100% menors i discapacitats
Astúries	Grups I i II: 21,25%	Grups I i II: 36,5%	Grups I i II: 616.000€	Discapacitats: 100%. Grup I coef. 0,00 a 0,04 Grups I i II Red. 300.000€
Balears (Illes)	Grup I i II: 1% Resto: 7,65%	Grupo I i II: 20% Resto: 34%	-	Grup I: 99%
Canàries	7,65%	34%	797.555,08€	Grups I, II i III: 99,9%
Cantabria	7,65%	34%	797.555,08€	Grups I i II: 100% i Grup III: 90%
Castella - La Manxa	7,65%	34%	797.555,08€	Grups I i II: 100-80%
Castella i Lleó	7,65%	34%	797.555,08€	Grup I i II: 400.000€
Catalunya	7%	32%	800.000€	Grups I i II: 99-20%
Comunitat Valenciana	7,65%	34%	781.916,75€	Grup I: 75% Grup II: 50%
Extremadura	7,65%	34%	797.555,08€	Grups I i II: 99%
Galícia	Grups I i II: 5%	Grups I i II: 18%	Grups I i II: 1.600.000€	Grup I: 99% Grup II: 400.000€
Madrid (Comunitat de)	7,65%	34%	798.817,20€	Grups I i II: 99%
Múrcia (Regió de)	7,65%	36,5%	797.555,08€	Grup I i II: 99%
Rioja (La)	7,65%	34%	797.555,08€	Grups I i II: 99-98%

Font: "Panorama de Fiscalidad Autonómica" (REAF - Consejo General de Economistas), elaboració pròpia.

ISD: Donacions				
	Tipus mínim	Tipus màxim	Base tipus màxim	Red. - Bonif. - Ded.
Andalusia	7,65%	36,5%	797.555,08 €	-
Aragó	7,65%	34%	797.555,08 €	Grups I i II 65% si BI<500.000€
Astúries	Grups I i II: 2%	Grups I i II: 36,5%	Grups I i II: 800.000€	-
Balears (Illes)	7,65%	34%	800.000€	Grups I i II: Paguen 7% x BI
Canàries	7,65%	34%	797.555,08 €	Grups I i II: 99,9%
Cantabria	Grups I i II: 1%	Grups I i II: 30%	Grups I i II: 400.000€	Grups I i II: 100%
Castella - La Manxa	7,65%	34%	797.555,08 €	Grups I i II: 95-85%
Castella i Lleó	7,65%	34%	797.555,08 €	-
Catalunya	Grups I i II: 5%	Grups I i II: 9%	-	-
Comunitat Valenciana	7,65%	34%	797.555,08 €	-
Extremadura	7,65%	34%	797.555,08 €	-
Galícia	Grups I i II: 5%	Grups I i II: 9% si escriptura pública i 18% si no es formalitza en escriptura pública	Grups I i II: 600.000€	-
Madrid (Comunitat de)	7,65%	34%	798.817,20€	Grups I i II: 99%
Múrcia (Regió de)	7,65%	36,5%	797.555,08 €	Grup I i II: 99%
Rioja (La)	7,65%	34%	797.555,08 €	Grups I i II: 99-98%

Font: "Panorama de Fiscalidad Autonómica (REAF - Consejo General de Economistas), elaboració pròpia".

3.2.4 Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats

ITP I AJD		
	TPO	AJD (DN)
Andalusia	8-9-10%	1,5%
Aragó	8-8,5-9-9,5-10%	1,5%
Astúries	8-9-10%	1,2%
Balears (Illes)	8-9-10-11%	1,2%
Canàries	6,5%	0,75%
Cantabria	10%. 8% si BI IRPF ant.<30.000	1,5%
Castella - La Manxa	9%	1,5%
Castella i Lleó	8-10%	1,5%
Catalunya	10-11%	1,5%
Comunitat Valenciana	10%	1,5%
Extremadura	8-10-11%	1,5%
Galícia	10%	1,5%
Madrid (Comunitat de)	6%	0,75%
Múrcia (Regió de)	8%	1,5%
Rioja (La)	7%	1%
Mitjana CCAA*:	9%	1,3%

*Per la mitjana, en cas de varius tipus es fa la mitjana de la CA i després s'utilitza aquesta per a calcular la mitjana de les CCAA.

Font: "Panorama de Fiscalidad Autonómica" (REAF - Consejo General de Economistas), elaboració pròpia.

Modalitat de Transmissions Patrimonials Oneroses:

El tipus general, fins fa poc, en la major part de les Comunitats era del 7%. No obstant això, ara només ho aplica La Rioja, a més dels territoris del País Basc, perquè el tipus impositiu ha crescut en la gran majoria de CCAA.

El tipus més baix l'ha situat la C. de Madrid, que ho estableix en el 6%, igual que el tipus vigent en la Comunitat Foral de Navarra, i també cal destacar Canàries en el 6,5%. A Catalunya s'aplica una tarifa de dos tipus: 10-11%, sent juntament amb altres Comunitats com Extremadura o Balears els tipus més elevats.

Per al pagament de l'impost per la compra d'un habitatge usat a Catalunya es paga un 4% més, com a mínim, del valor de l'habitatge que a Madrid, donat aquest tipus més elevat.

Modalitat d'Actes Jurídics Documentats per Documents Notarials:

El tipus més baix per a documents notariais en territori comú és el 0,75%, que s'aplica a Canàries i a Madrid (a País Basc i Navarra el 0,5%). Novament la C. de Madrid torna a situar-se en la part baixa.

En diverses Comunitats com Andalusia, Aragó, Cantàbria, Castella i Lleó, Castella - La Manxa, Catalunya, Extremadura, Galícia, Múrcia i C. Valenciana **s'ha duplicat el tipus comú i és de l'1,5%.**

Novament, **existeixen diferències apreciables de tipus de gravamen arribant gairebé a duplicar-se entre el que es paga a Madrid o a Catalunya.**

En l'“Informe de la **Comisión de Expertos para la Financiación Autonómica**” **expressament es demana la seva supressió**, dient “l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats **és una figura peculiar del nostre sistema tributari, amb escàs parangó en els sistemes comparats i que implica a vegades una sort de doble imposició penalitzadora sobre les transaccions econòmiques**, quan ja existeixen figures més adequades per a gravar els augments de la capacitat de pagament generats per aquestes. L'impost presenta, a més, una estructura legal i uns mètodes de gestió arcaics que no han canviat significativament des del segle XIX. I afegeix en aquest sentit que “per a mitigar els problemes que aquesta figura planteja i tractant de mantenir el seu potencial recaptatori, la “Comisión de Expertos para la Reforma del Sistema Tributario Español” (2014) recomanava la seva supressió juntament amb la incorporació del gruix de la capacitat de pagament gravada per ella a un IBI redefinit”.

És a dir, **es tracta d'una figura anacrònica, sense parangó en altres països, que exigeix la seva supressió davant un sistema fiscal modern com el que s'ha de desenvolupar que esmenta de forma expressa la “Comisión de Expertos para la Reforma Fiscal”.**

4. FISCALITAT DE L'ESTAT: SÍNTESI DE PROPOSTES FISCALS PER A LA MILLORA DE LA COMPETITIVITAT FISCAL.

En aquest apartat s'ha considerat adequat incorporar les propostes que Foment del Treball va plantejar als partits polítics que es van presentar a les eleccions generals del passat 28 d'abril, que de forma resumida es va concretar a insistir en el desenvolupament d'una fiscalitat competitiva que, entre altres elements, incentivi l'estalvi a llarg termini, especialment, l'orientat a les pensions i el seu caràcter contributiu (lligant les pensions a la base de cotització; en el cas de la màxima ha passat del 90% en el 2008 al 76% en el 2019), d'una banda, i recuperant els incentius fiscals del segon i tercer pilar a través dels plans i fons de pensions, especialment per a les persones de + de 50 anys, com hi havia anteriorment; evitar el Sudoku fiscal, amb canvis reiterats en la normativa fiscal que dificulta la seguretat jurídica; i finalment mantenir la senda d'ajust pressupostari i que aquesta no es busqui amb l'increment discrecional dels ingressos, que tan fortament ha recaigut sobre l'activitat empresarial en aquests últims anys, malgrat les substancials millores de la recaptació.

Per tot això, i de forma sintètica s'exposa a continuació les grans línies i propostes per a formular una fiscalitat competitiva, i sensible amb un creixement inclusiu:

- 1. La necessitat de revertir la recuperació de la figura de l'Impost sobre el Patrimoni que es va suprimir en 2008**, i que es va justificar el seu retorn malgrat no existir en el nostre entorn, ni als països nòrdics, per la crisi que ja fa anys que afortunadament ens va deixar. És la llei de Pressupostos Generals de l'Estat la que prorroga la vigència anual d'aquest impost des de la seva eliminació tàcita en 2008.
- 2. Una fiscalitat incentivadora de l'estalvi a llarg termini** i, especialment, l'orientat a les pensions, i més en concret a les seves contribucions.
- 3. Reduir l'impost sobre l'ocupació, que són les cotitzacions a la seguretat social**, que se situen entre les més altes de la UE, i especialment la contribució per part de l'empresari.
- 4. Pensions. La pensió màxima ha passat de representar el 90,5% en el 2008 al 76% de la base màxima en el 2019.** El sistema públic de pensions a Espanya ve caracteritzat per ser de **Repartiment i pel seu caràcter contributiu**. D'aquí, que l'ús i abús de l'elevació de la base de cotització màxima, sense el seu reflex en la pensió màxima, trenqui amb aquest principi i elevi la imposició, especialment amb càrrec a l'empresa. Produeix il·lusió fiscal, ja que els contribuents-votants no són conscients de l'increment impositiu, o que tal increment impositiu no es vegi reflectit en les prestacions (pensió) al no incrementar-se aquestes últimes en la mateixa magnitud. Així la pensió màxima anual està en 37.231,7€ i la contribució màxima anual (amb els increments dels últims anys) en 48.839€, per la qual cosa ja només representa el 76% de la contribució.

En 2008 la pensió màxima era de 33.383,14€ i la cotització màxima de 36.889,2€, és a dir, un 90,5%. Aquesta desvinculació contributiva s'ha aguditzat aquest 2019 amb la pujada de la contribució i no de la pensió màxima.

5. **El segon fa referència a la reducció de l'import del límit màxim dels fons de pensions i dels plans d'ocupació (3er i 2do pilar de les pensions) que va ser fixat al novembre de 2014 en 8.000€. Abans de 2011, els majors de 52 anys podien fer majors aportacions als plans de pensions (que era de 12.500€ més 1.250€ per cada any d'edat a partir de 52 anys, amb el topall màxim de 24.250€). Davant la situació del sistema de pensions, ha d'incentivar-se (en aquest cas diferir-se el pagament de l'impost de la renda de les persones físiques) perquè cada persona pugui responsabilitzar-se més de la seva pensió, amb l'estalvi, i per tant, ha de revertir-se aquest criteri tan estricte que al llarg de la crisi s'ha fet del límit màxim a aportar als plans i fons de pensions, tornant al sistema d'un límit major per a tots, i augmentant per als majors de 52 anys fins als 24.250€, que es manté per als discapacitats amb un grau superior al 66% (33% si és mental), el qual s'hauria de generalitzar al 33% amb independència d'on procedeixi la discapacitat.**
6. **Identificació i implantació de "Zones Econòmiques Especials" que pateixen un grau alt de despoblament del medi rural i baixa activitat econòmica.** En aquestes es disposaria d'un marc fiscal diferenciat, basat en una rebaixa generalitzada de caràcter temporal dels impostos directes, ja sigui, en societats o de la renda, per les noves instal·lacions o residència de persona.
7. **Reduir els tipus marginals de l'impost sobre la renda de les persones físiques,** i incrementar el mínim exempt.
8. **Caldria ampliar els terminis fixats per al tractament de no-residents per a atreure talent forà, en l'àmbit laboral.** També hauria d'adaptar-se a la nostra fiscalitat el règim lusità per a residents no habituals, en el cas d'empresaris. Així mateix, hauria d'establir-se un sistema de tributació per obligació real de l'impost sobre successions i donacions per als impatriats, sense menyscapse d'evitar possibles evasions fiscals en aquesta figura.
9. **Evitar el Sudoku fiscal,** amb els canvis reiterats de la normativa fiscal, que dificulta la seguretat jurídica i un marc fiscal estable.
10. **Establir un impost de societats que permeti millorar el finançament propi mitjançant incentius als beneficis no distribuïts,** i que no penalitzi la inversió exterior, per la via de la doble imposició internacional (amb una deducció del 100% dels dividends, com fins ara) i de les restriccions a la utilització de les bases negatives, **i l'eliminació del pagament mínim d'aquest.** Així mateix, haurien d'establir-se incentius i

per a afavorir la descarbonització de la nostra economia, d'acord amb l'Agenda 2030.

11. És imprescindible que es mantinguin els actuals desgravaments fiscals per a les inversions que les empreses realitzen en activitats d'I+D+i a fi d'augmentar el pes de la inversió per part de les empreses, que és la que mostra, en termes relatius, un menor nivell. Flexibilitzar els requisits per a sol·licitar el cash-back de les deduccions d'I+D.
12. **Establir plans d'inspecció que evitin en gran manera l'economia submergida, que suposa una competència deslleial** respecte a les empreses que contribueixen a les arques públiques, orientat especialment cap a aquelles activitats més opaques, **amb un mecanisme de cooperació amb les empreses complidores, i centrar els esforços en aquells àmbits més foscos per a la hisenda pública.**
13. **Articular l'impost sobre Successions i Donacions de manera que eviti nivells gairebé confiscatoris que es donen en determinades Comunitats Autònomes**, que fins i tot, fa que les renúncies a les herències s'hagin incrementat, reduint els tipus impositius i ampliant els mínims exempts. Així mateix, poden establir-se uns tipus mínims i màxims entre els quals les administracions autonòmiques poguessin fer ús de la seva autonomia financera, com ja es fa en alguns dels impostos municipals, i que s'ha proposat pel grup d'experts.
14. En els últims anys, malgrat la millora de la recaptació, donat el creixement econòmic que ha experimentat la economia espanyola, s'ha donat un creixement de la imposició discrecional, sent l'elevació dels impostos, i especialment als quals correspon a les empreses, o contribucions a la seguretat social un element que s'ha reiterat, **esgotant el marge de pujades impositives que hi havia**, en termes comparatius, per la qual cosa no cal continuar per aquesta via per a anar ajustant el dèficit públic.
15. Fixar el tipus reduït de **IIVA (del 10%)** a les següents activitats:
 - **Gimnasos**, pel fet que constitueixen un element essencial en la prevenció de la salut.
 - **Despeses de sepeli o per decessos**, és un dispendi rellevant de la economia familiar, i cal revertir la pujada del tipus impositiu del reduït al general adoptada en la crisi.
 - **Serveis bàsics**, com el subministrament d'aigua, electricitat i gas, i consegüentment haurien de disposar del tipus reduït.
 - **Parcs d'atraccions**, per la seva capacitat d'arrossegament sobre l'activitat turística, sent Espanya la segona potència

mundial, per ingressos turístics en la seva Balança de Pagaments.

- **Perruqueries**, recuperant el tipus que tenien abans de la crisi, i que es va realitzar sobre la base de ser un tipus d'activitat molt intensiva en treball, i present en tot el territori nacional.
- **Al cost de l'energia emprada pels regadius**; pels treballs forestals d'obertura de camins i pels verds ornamentals, per a potenciar el sector agrari.

16. Fixar el tipus d'IVA superreduït (4%):

- Als sectors de la **carn i la pesca**.
- **Aplicació de l'IVA del 4% a tots els serveis socials de dependència del sector privat per justícia social**. Si el servei que presta un servei privat és el mateix que el d'un centre amb finançament públic i hi ha una llista d'espera considerable per a accedir a aquest últim. per què un usuari amb un dret reconegut per llei ha de pagar un IVA del 10%?

5. LA MILLORA DE LA GESTIÓ TRIBUTÀRIA, DES DE L'ÒPTICA DEL CONTRIBUENT.

El marc regulador fiscal a Espanya evidencia un gran nombre de manques i disfuncions. Així, és **poc transparent**, atès que als contribuents -ja siguin persones físiques, empreses o entitats- els resulta pràcticament impossible desxifrar la participació i incidència de cada Administració en la recaptació a més de **la il·lusió fiscal en determinats tributs i pel que difícilment se'ls pot mostrar la coresponsabilitat fiscal**.

Resulta també poc clar. I és que, la juxtaposició d'una consolidada tendència per part dels nostres Legisladors i Administracions a la **híper-regulació en general i agreujada per la cascada de mesures aprovades per a incrementar la recaptació** -relacionades amb la situació d'escassetat de les nostres finances públiques en aquests últims anys- ha provocat un caos normatiu que dificulta i no convida a adoptar un comportament responsable per part dels contribuents. De fet, **hem qualificat com a "sudoku fiscal"** els més de quatre-cents impactes normatius directes que ha sofert el nostre ordenament en el període 2009-2013, i que va ser exposat en un document de la col·lecció d'informes de Foment del Treball. Aquesta espessor del sistema fiscal espanyol fomenta, entre altres maldats, **una conflictivitat difícil de gestionar i uns costos directes i indirectes de gran magnitud**. Així ho posa de manifest, per exemple, la memòria del Tribunal Econòmic-Administratiu de l'exercici 2012 en la qual s'informa que, en els més de 130 anys d'història de servei públic dels Tribunals Econòmic- Administratius, l'any 2012 es van aconseguir les majors xifres de presentació i reclamacions econòmic-administratives (es va produir una entrada de 223.417 reclamacions que van ser correspostes amb la resolució de 190.374 d'elles). Dada que revela, com menys, el caràcter conflictiu del sistema fiscal.

Evidentment, aquests **canvis normatius constants**, algunes vegades contradictoris i fins i tot aleatoris, no fomenten la inversió a mitjà o llarg termini, així com tampoc coadjuven l'estalvi de particulars i empreses. Un marc fiscal imprevisible com l'aquí exposat, ni afavoreix l'activitat empresarial ni, per tant, el creixement econòmic d'un país.

Partint de l'actual conjuntura econòmica i social i, davant unes perspectives tènues de creixement econòmic dels nostres socis comunitaris i un comerç internacional cada vegada més competitiu i exigent, resulta imprescindible que totes **les nostres capacitats se centrin en l'impuls de l'activitat econòmica de forma sostenible**, com una prioritat nacional de creació d'excedent que permeti abordar les manques i desafiaments actuals i futurs. En l'actualitat, el nostre marc regulador fiscal no fomenta nítidament l'activitat econòmica i empresarial, ni l'estalvi, per la seva imprevisibilitat a mitjà termini, la seva absència de seguretat jurídica pels canvis normatius incessants i fins i tot per una falta de lògica i coordinació.

Resulta necessari la ineludible conveniència d'un replantejament global de l'estructura i prioritats pressupostàries de les nostres Administracions

Públiques. No hi ha ingressos possibles, sense control i gestió eficient de les despeses públiques.

En aquest context i ateses les disfuncions anteriorment indicades, qualsevol reconsideració o reordenació del nostre sistema fiscal, seria beneficiós que abastés, com a mínim, les següents referències, que de forma succinta s'exposen a continuació.

5.1. SIMPLIFICACIÓ NORMATIVA.

Normes comprensibles, avaluació precisa i realista de les implicacions ocasionades pels canvis tributaris, textos refosos, cerca de marcs normatius i obligacions formals realistes, juntament amb una actitud legislativa que busqui atendre els contribuents i no a la conveniència de les Administracions, pensant més en el contribuent complidor i no només en els evasors i defraudadors. Existeix un volum normatiu urgent per a atacar l'evasió que, en molts casos, aquests fan cas omís, i que suposen veritables càrregues administratives per al contribuent complidor.

5.2. MARC NORMATIU COORDINAT PER AL CONJUNT DEL NOSTRE SISTEMA FISCAL.

El nostre sistema fiscal ha de ser concebut com un tot. El conjunt del nostre ordenament i l'actuació de cada Administració **han de coordinar-se** atès que totes elles incideixen de forma directa sobre la persona del contribuent. **La relació global amb aquest ha d'aspirar a un comportament coherent i neutral.**

La imposició local requereix un replantejament global i una coordinació amb la resta de la normativa fiscal. Si repassem el panorama actual podem trobar exemples que evidencien la precària situació del sistema fiscal: l'Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE) opera d'una manera que perjudica el creixement de les empreses i els grups d'aquestes; l'Impost sobre Béns immobles (IBI) se superposa a l'Impost sobre Patrimoni i a l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF); les bases amb les quals opera l'Impost sobre Increment de Valor dels Terrenys de Naturalesa Urbana (IIVTNU) és discutible; la inexistència d'una via econòmic-administrativa en molts municipis requereix una revisió que eviti mecanismes d'indefensió del contribuent.

El model de finançament de les Comunitats Autònomes requereix també una revisió i un replantejament global. Puix que es refereix al mecanisme de finançament de les comunitats de règim comú, s'aprecia l'existència d'un ampli consens sobre la falta de transparència i complexitat, la seva falta de coresponsabilitat fiscal i uns desacords freqüents dels uns i els altres que no resulten confortables ni exemplars per als contribuents. Així, entre altres qüestions, es constaten tipus impositius desmesurats en l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats (ITP-AJD) que no

afavoreixen a sectors amb serioses dificultats, vaivens incomprensibles en l'Impost sobre Patrimoni (IP) i en l'Impost sobre Successions i Donacions (ISD).

Un capítol a part constitueix l'eclosió, desproporcionada i sorprenent, de la implementació de Taxes i tributs “creatus” –per distingir-los d'alguna manera- propis de totes les Administracions, sense atendre criteris basats en la lògica i amb una alarmant falta de coordinació. En particular, respecte a les Taxes, la feblesa dels estudis econòmics que les sustenten és evident i requeriria d'uns paràmetres normatius precisos. Quant als tributs “creatus”, evidencien la necessitat d'un nou marc legal d'àmbit global.

Així mateix, han aparegut un conjunt molt elevat de figures tributàries, partint d'aquestes referències, es deriva la necessitat d'establir nous marcs normatius que regulin el quefer tributari de totes les Administracions que tenen un elevat cost de gestió, tant per a l'Administració com per als contribuents, amb uns resultats recaptatoris poc significatius.

5.3. REDUCCIÓ DE LES CÀRREGUES ADMINISTRATIVES I BUROCRÀTIQUES QUE SUPORTEN ELS CONTRIBUENTS.

Òbviament, la delicada convergència de molts canvis normatius juntament amb una actuació descoordinada per part de les diferents Administracions al que **se suma un tradicional formalisme en la relació entre Administració i contribuent al nostre país**, generen incomoditats, inseguretats i costos directes que desincentiven i dificulten el compliment de les obligacions formals contemplades en el nostre sistema tributari.

No sembla raonable, per exemple, que un simple canvi de domicili fiscal d'un contribuent hagi de tramitar-se per duplicat (comunicant-ho tant a l'administració central com a l'autonòmica ja que, ambdues són diferents i amb diferent personalitat jurídica). **Una altra curiositat és que el manual del model 036** (Declaració censal d'alta, modificació i baixa en el cens d'Empresaris, Professionals i Retenidors) **estigui compost per més de 500 pàgines.**

Tota l'aplicació i desenvolupament de l'anomenada **“Administració electrònica”** no pot ni ha de consistir en el trasllat de les obligacions burocràtiques i administratives als contribuents ni, molt menys, la generació d'altres noves.

5.4. APLICACIÓ I INTERPRETACIÓ PREVISIBLE I TRANSPARENT DE LES NORMES PER PART DE LES ADMINISTRACIONS TRIBUTÀRIES I FOMENT DE LA RELACIÓ COOPERATIVA ADMINISTRACIÓ-CONTRIBUENT.

Una major implicació “ex-ante” i transparència per part de les Administracions Tributàries a través de criteris interpretatius difosos o

publicats, com a mínim, immediatament després de l'entrada en vigor de les normes tributàries. Una actitud franca i transparent entre Administració-Contribuent ha de constituir la base de les relacions entre tots dos.

Realitzar protocols d'actuació en matèria fiscal, que permetin fomentar la col·laboració amb l'administració tributària, estatal o autonòmica, que doni garanties als contribuents que compleixen amb les seves obligacions tributàries. Així, per exemple, establir uns estàndards de compliment (com per exemple la UNEIX 19602) que permetin garantir metodologies i protocols per a minimitzar l'error i donar robustesa al sistema que captura i tracta les dades que posteriorment seran la base de les declaracions fiscals.

5.5. DISSENY DE MARCOS NORMATIUS BÀSICS QUE FACILITI POSTERIORS ADAPTACIONS I DESENVOLUPAMENTS DINS D'UNS ÀMBITS PREVISIBLES.

La competència fiscal entre Administracions i, per tant, la seva autonomia fiscal, ha de desenvolupar-se dins **d'esquemes perfectament fitats, precisos i transparents** que permetin conèixer el funcionament de tots els elements tributaris que conformen el nostre ordenament.

La política fiscal és un instrument bàsic de la política econòmica i ha d'adaptar-se i canviar-se en funció de l'escenari econòmic i social. Els canvis normatius i la regulació fiscal constitueixen una simbiosi natural. Precisament, atesa aquesta realitat, **resulta ineludible definir marcs que delimitin la discrecionalitat i la "creativitat" ja que, tals atributs, ni fomenten, ni molt menys, potencien, la previsibilitat tan necessària en l'estalvi i en l'activitat econòmica.** La seguretat jurídica i dels negocis constitueix una variable imprescindible per al creixement de la nostra activitat econòmica.

5.6. REFORÇ D'ACCIONS SOBRE EL FRAU FISCAL.

Són constants els requeriments de les nostres autoritats comunitàries que busquen que els Estats membres reformin els sistemes nacionals de manera que facilitin el compliment i dissuadeixin l'evasió i la seva elusió, a fi de millorar l'eficàcia recaptatòria. En aquest sentit, cal **distingir nítidament l'evasió fiscal d'una banda, de l'ús eficient de les deduccions i els beneficis fiscals, per l'altre.** Es tracta de diferenciar i tractar específicament a aquells contribuents registrats en el sistema d'aquells que estan fora d'aquest. El frau fiscal és un fet difícil de quantificar però, en tot cas, és un fet greu com en la resta de països de la Unió. La conscienciació ciutadana i el comportament exemplar de tots els implicats, especialment de les nostres Administracions Públiques, suposen una prioritat de primera ordre.

Per exemple, creiem que caldria limitar el pagament en efectiu que es pot realitzar en la compra de ferralla.

5.7. REVISIÓ EN PROFUNDITAT DEL RÈGIM D'INFRACCIONS I SANCIONS EN EL MARC D'UNA RELACIÓ DE COOPERACIÓ ENTRE ADMINISTRACIÓ I CONTRIBUENTS.

El règim d'infraccions i sancions ha de ser revisat dins d'aquesta nova relació de cooperació entre contribuent i Administracions. No sembla raonable l'aplicació de sancions d'importants alts, imposades de forma descoordinada i que, a més, porten causa d'infraccions poc clares i desproporcionades.

El desitjable seria, per exemple, en determinats suposats, que l'Administració remetés un avís o comunicació concedint al contribuent l'oportunitat d'esmenar, de forma voluntària i en un termini determinat, el defecte o inexactitud constatat i, **molt especialment, per al cas d'aquells obligats tributaris degudament censats i amb historials de compliment constatat**. En conseqüència, només en el cas que el contribuent no arribi a esmenar, procediria la imposició **d'una sanció adequada i proporcionada a la infracció comesa**.

En aquest sentit, caldria valorar el tractament dels béns estrangers no declarats en el model 720, que impedeix de facto la seva regulació. De fet, la Comissió Europea, molt recentment (Nota de Premsa del 6 de juny de 2019), ha decidit portar a Espanya davant el Tribunal de Justícia de la UE per imposar sancions desproporcionades als contribuents espanyols per no notificar els actius posseïts en altres Estats membres de la UE i de l'EEE (Model 720).

En l'actualitat, Espanya exigeix que els contribuents residents notifiquin els actius que posseeixen a l'estranger, tals com propietats, comptes bancaris i actius financers. La no presentació d'aquesta informació a temps i íntegrament està subjecta a sancions superiors a les imposades per infraccions similars en una situació purament nacional. Aquestes sancions fins i tot poden superar el valor dels actius posseïts a l'estranger.

La Comissió considera que aquestes sancions pel compliment incorrecte o tardà d'aquesta obligació d'informació legítima són desproporcionades i discriminatòries. Poden dissuadir a les empreses i als particulars d'invertir o circular a través de les fronteres en el mercat únic.

Per tant, aquestes disposicions entren en conflicte amb les llibertats fonamentals de la UE, tals com la lliure circulació de persones, la lliure circulació de treballadors, la llibertat d'establiment, la lliure prestació de serveis i la lliure circulació de capitals.

5.8. REVISIÓ, RÈGIM, AJORNAMENTS I FRACCIONAMENTS DE PAGAMENT DELS TRIBUTS A FI DE FACILITAR EL COMPLIMENT D'AQUESTS.

Les tensions de tresoreria, les dificultats de crèdit i situacions excepcionals que esdevenen en la vida dels contribuents, ja siguin persones físiques, entitats o empreses censades i amb historials de compliment contrastats, requereixen de **tractaments cooperatius per part de les Administracions**. El marc actual previst per al règim d'ajornaments i fraccionaments de pagament requereix d'un replantejament amb l'objectiu que nostres Administracions puguin adaptar la seva gestió a les necessitats concretes i particulars de cada situació, especialment en moments tan complexos com els actuals.

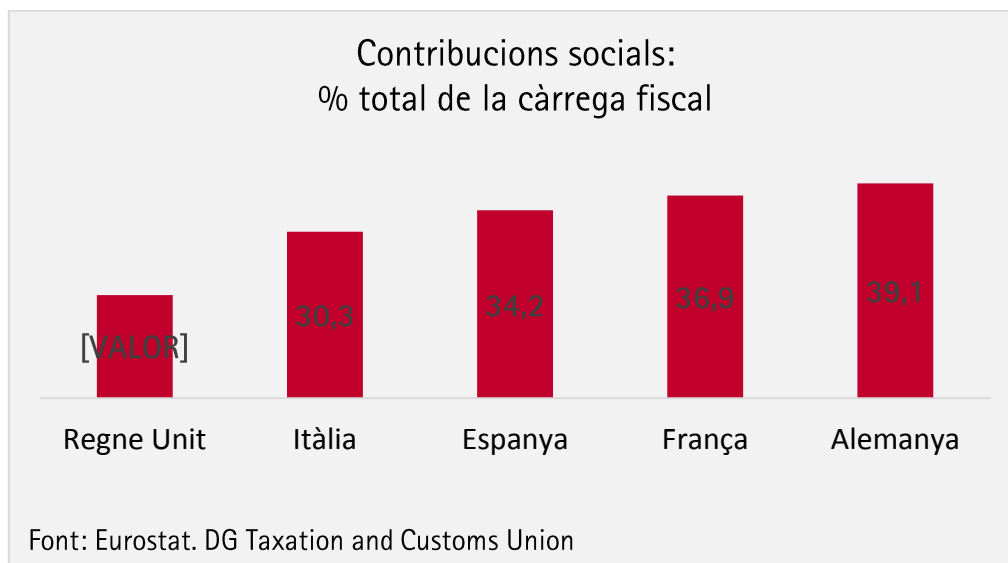
Per exemple, el tractament de l'anomenada hipoteca unilateral que opera quan es formalitzen garanties en els supòsits d'ajornament i fraccionament de pagament i la tributació que genera sobre l'Impost de Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats (ITPAJD), atès que una resolució administrativa (Tribunal Econòmic Administratiu) ha intentat aportar sensatesa a aquesta qüestió tan absurda.

5.9. SEGURETAT JURÍDICA: LES CONSULTES VINCULANTS ÀGILS.

Reforçar el sistema de consultes de la Direcció General de Tributs que dota de major seguretat jurídica al nostre sistema, i que es faci dins del termini fixat de 6 mesos, i que en molts casos no es compleix per falta de recursos personals i materials.

6. FISCALITAT COMPARADA: SÍNTESI

Si bé el pes de les contribucions socials sobre el total de la càrrega fiscal s'ha vist reduït en la majoria de països de la UE, cal destacar, **en el cas espanyol que el nombre d'afiliats encara no ha aconseguit el valor que tenia en els moments precrisi**, la qual cosa també ha obligat a tirar d'altres vies recaptatòries. Espanya té, en el conjunt de les fonts impositives un pes rellevant de les cotitzacions socials, que **és el 34,2% del total**, i especialment rellevant és el que resulta a càrrec de l'ocupador.

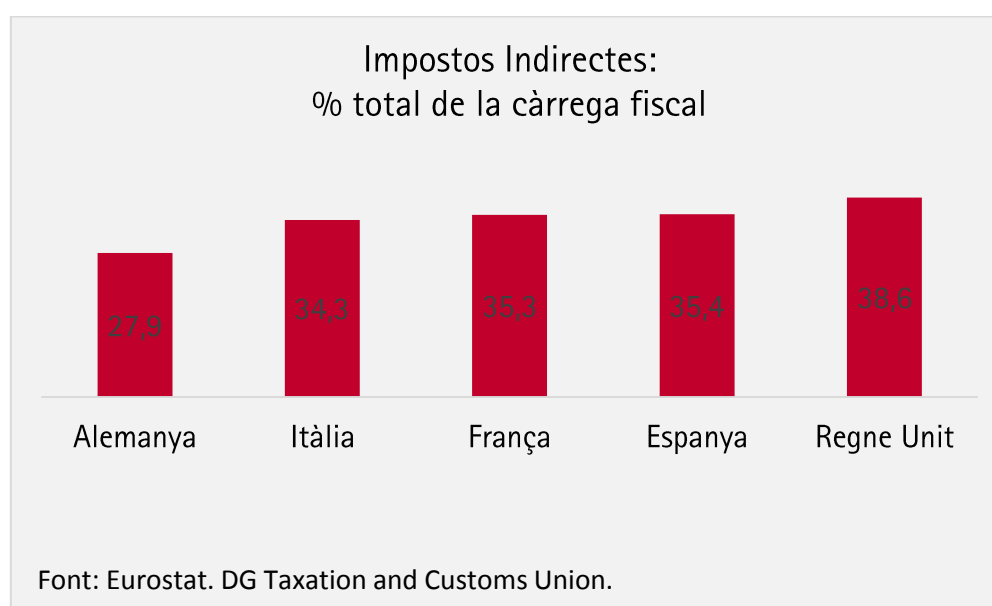

Especialment per la via dels impostos indirectes (vegis més endavant), els quals han augmentat **més significativament en aquells països que han presentat una major reducció en el pes de les contribucions socials sobre el total de la càrrega fiscal**, en gran part per la pèrdua d'ocupació i la consegüent pèrdua recaptatòria. Aquest augment de la pressió fiscal per via impositiva indirecta pot veure's reflectida en l'augment d'impostos com l'IVA, que, com pot apreciar-se en la taula, va començar a pujar a partir de l'inici de la crisi econòmica, **arribant ja al 35,3% de la recaptació el conjunt dels impostos indirectes**. El pes que ja signifiquen els impostos indirectes dins del conjunt de la imposició ja té uns nivells homologables als països europeus, com pot observar-se en la taula adjunta, dels tipus impositius dels majors països de la Unió Europea.

		TAXA D'IVA						
		2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018
Espanya:	Estàndard	16	16	18	21	21	21	21
	Reduït	7	7	8	10	10	10	10
	Súper-reduït	4	4	4	4	4	4	4
EU27:	Estàndard	19,5	19,6	20,5	21,6	21,5	21,5	21,5
Alemanya:	Estàndard	16	16	19	19	19	19	19
	Reduït	7	7	7	7	7	7	7
França:	Estàndard	19,6	19,6	19,6	20	20	20	20
	Reduït	5,5	5,5	5,5	5,5/10	5,5/10	5,5/10	5,5/10
	Súper-reduït	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Regne Unit:	Estàndard	17,5	17,5	17,5	20	20	20	20
	Reduït	5	5	5	5	5	5	5
Itàlia:	Estàndard	20	20	20	22	22	22	22
	Reduït	10	10	10	10	10/5	10/5	10/5
	Súper-reduït	4	4	4	4	4	4	4

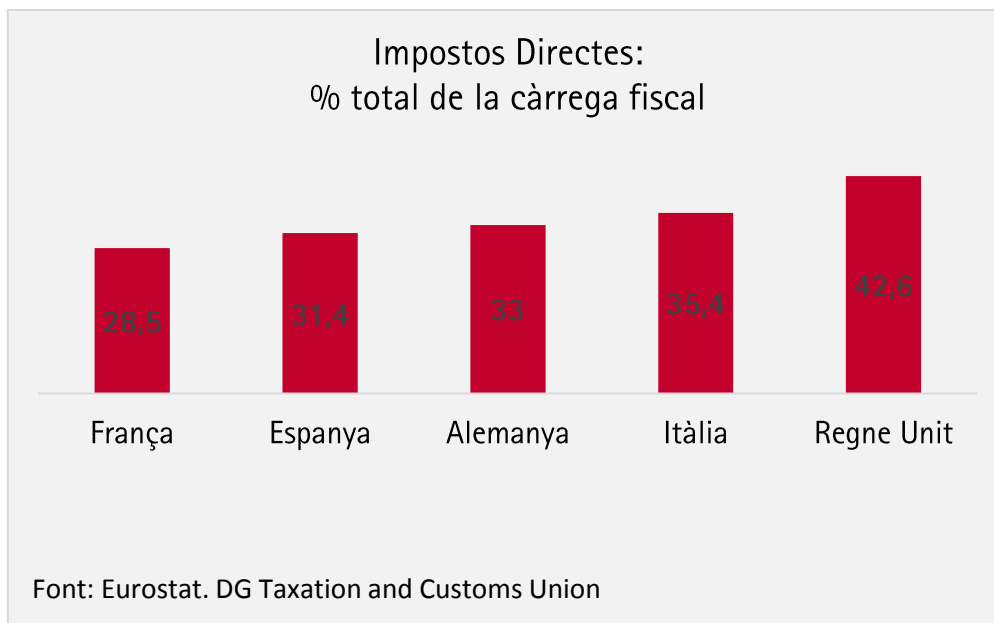
Font: Eurostat. DG Taxation and Customs Union

D'altra banda, la capacitat contributiva dels impostos directes està bastant correlacionada amb l'augment o no de l'ocupació, i més al nostre país, on la disminució de l'ocupació ha estat molt significativa respecte de les caigudes d'ús dels altres països europeus. Això implica que el pes dels impostos directes i el de les contribucions socials sobre el total de la càrrega fiscal seguiran una tendència similar en funció de l'evolució d'aquesta ocupació.

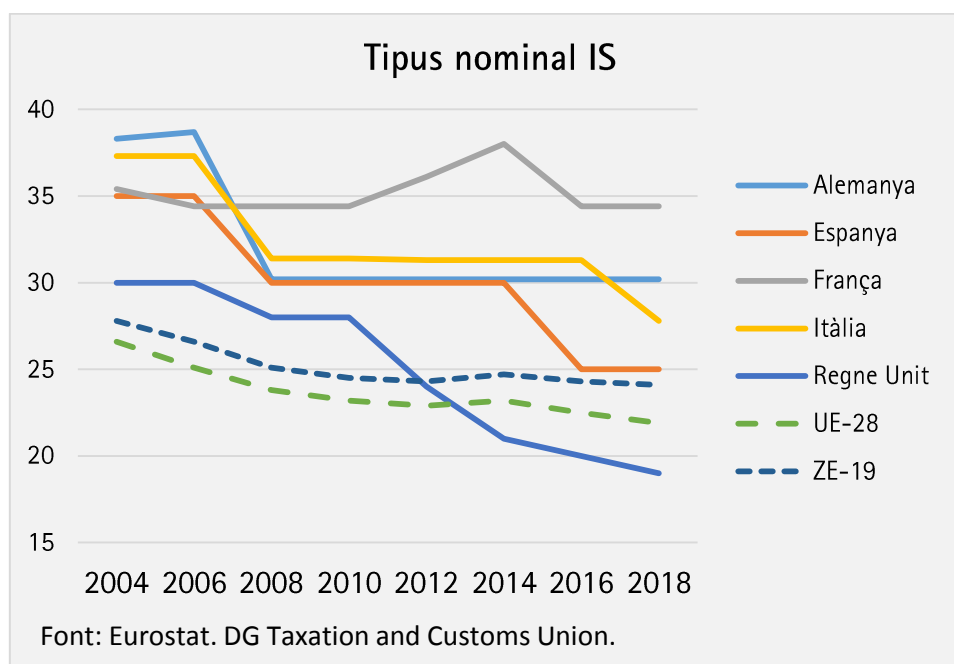
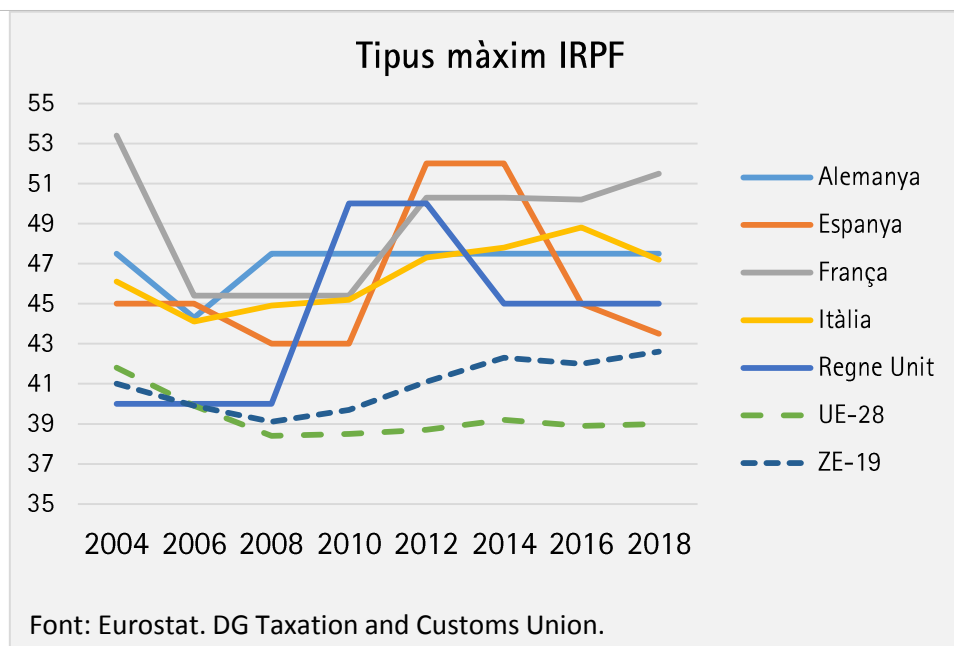
A partir dels gràfics sobre l'evolució en el temps del tipus màxim d'IRPF i del tipus nominal de l'Impost de Societats (IS), podem observar que, arran de la

crisi, es va pujar el primer dels impostos directes de manera considerablement significativa per tota la UE, mentre que el segon (IS) es va reduir també en general de manera significativa.

D'aquí podem extreure una important conclusió conjunta. **D'una banda, amb la pujada de l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF) es pot concloure que es va buscar augmentar els ingressos de l'erari públic per la via impositiva directa per a fer front a la crisi econòmica**, encara que es reverteixen posteriorment de forma parcial, una vegada la crisi econòmica com a tal desapareix, que no les seves seqüeles. El tipus impositiu espanyol, se situa per sobre de la mitjana dels països de la zona euro, i de la Unió Europea. **El tipus que es reflecteix per a Espanya no és el de Catalunya, que arriba fins al 48%.**

En el cas de l'impost de societats, **el tipus impositiu es redueix en la majoria de països, i especialment als països grans, pel fet que mostren un tipus impositiu nominal bastant més elevat que la mitjana, ja sigui de la zona euro, o de la Unió Europea.** En el cas d'Espanya, la reducció del tipus impositiu nominal de societats, que **es deixa en el 25% després de l'última reforma d'aquest**, es fa amb càrrec, en gran part, a l'eliminació d'un conjunt de deduccions i bonificacions, que sufraguen la reducció de la recaptació per la reducció del tipus impositiu d'aquesta figura tributària, alhora que apareixen nous regles restrictives per a aplicar les bases negatives d'altres exercicis; l'aplicació d'un pagament a compte mínim, actualment pendent de sentència de l'Audiència Nacional, en haver d'aportar ingressos de forma excessiva, respecte al pagament que li correspondria per l'impost, així com l'establiment d'altres restriccions en la normativa de l'impost, que s'han anat desenvolupant en els últims anys, de forma abrupta i important, amb destacat impacte sobre les possibilitats d'aplicar-se els crèdits fiscals i les corresponents tensions de tresoreria per exigències majors en els pagaments a compte.

7. FISCALITAT COMPARADA: PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES DE LES FIGURES TRIBUTÀRIES.

Taula 1: Recaptació Tributària en % del PIB (Impostos)

Estat	1990	2000	2010	2014	2015	2016
Bèlgica	27,5	30,1	28,8	30,8	30,5	30,5
Dinamarca	44,4	46,2	44,7	48,5	45,8	45,9
Alemanya	21,8	22,1	21,3	22,9	23,1	23,4
Estònia	–	20,2	20,5	21,7	22,6	23,1
Finlàndia	31,9	34,3	28,7	31,2	31,2	31,3
França	22,9	27,5	25,9	28,4	28,5	28,5
Grècia	17,6	23,2	21,1	25,4	25,7	27,6
Irlanda	27,8	27,1	22,0	23,6	19,2	19,1
Itàlia	24,4	29,0	28,8	30,5	30,3	29,9
Japó	20,8	16,7	15,6	18,3	18,6	–
Canadà	30,9	30,0	26,1	26,5	27,2	26,9
Letònia	–	19,4	19,4	20,4	20,7	21,9
Luxemburg	24,3	27,3	26,6	26,8	26,2	26,4
Països Baixos	25,2	22,8	23,0	22,7	23,3	24,0
Noruega	29,7	33,1	32,6	28,9	27,8	27,4
Àustria	26,4	28,1	27,1	28,4	29,0	27,8
Polònia	–	20,0	20,6	19,8	19,9	20,8
Portugal	19,3	23,1	21,8	25,3	25,5	25,2
Suècia	36,0	36,1	32,3	32,7	33,6	34,1
Suïssa	18,0	20,8	20,2	20,3	20,9	21,0
Eslovàquia	–	19,7	16,0	17,8	18,5	18,6
Eslovènia	–	22,7	22,1	22,1	22,0	22,3
Espanya	20,4	21,6	19,5	22,1	22,4	22,1
República Txeca	–	18,1	17,9	18,6	19,0	19,4
Hongria	–	27,3	25,7	25,7	26,4	25,8
EUA	19,3	21,6	17,4	19,7	20,0	19,8
Regne Unit	27,3	27,6	26,4	26,2	26,4	26,9

Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). *Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018)*.

Taula 2: Impostos i Cotitzacions Socials en % del PIB

Estat	1990	2000	2010	2014	2015	2016
Bèlgica	41,2	43,5	42,6	45,0	44,8	44,2
Dinamarca	44,4	46,9	44,8	48,6	45,9	45,9
Alemanya	34,8	36,2	35,0	36,8	37,1	37,6
Estònia	–	31,1	33,3	32,8	33,9	34,7
Finlàndia	42,9	45,8	40,8	43,8	43,9	44,1
França	41,0	43,1	42,0	45,3	45,2	45,3
Grècia	25,2	33,4	32,0	35,9	36,4	38,6
Irlanda	32,4	30,8	27,0	28,5	23,1	23,0
Itàlia	36,4	40,6	41,9	43,5	43,3	42,9
Japó	28,2	25,8	26,5	30,3	30,7	–
Canadà	35,2	34,8	30,6	31,2	32,0	31,7
Letònia	–	29,1	28,1	28,8	29,0	30,2
Luxemburg	33,5	36,9	37,4	37,4	36,8	37,1
Països Baixos	40,2	37,2	36,1	37,5	37,4	38,8
Noruega	40,2	41,9	42,0	38,9	38,3	38,0
Àustria	39,4	42,4	41,1	43,1	43,7	42,7
Polònia	–	32,9	31,4	32,0	32,4	33,6
Portugal	26,5	31,1	30,4	34,3	34,6	34,4
Suècia	49,5	49,0	43,2	42,6	43,3	44,1
Suïssa	23,6	27,4	26,5	27,0	27,7	27,8
Eslovàquia	–	33,6	28,1	31,2	32,3	32,7
Eslovènia	–	36,6	36,9	36,5	36,6	37,0
Espanya	31,6	33,2	31,2	33,7	33,8	33,5
República Txeca	–	32,4	32,5	33,1	33,3	34,0
Hongria	–	38,6	37,5	38,2	39,0	39,4
EUA	26,0	28,2	23,5	25,9	26,2	26,0
Regne Unit	32,9	33,2	32,6	32,2	32,5	33,2

Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). *Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018)*.

Taula 3: Sistemes d'Imposts de Societats i Impostos sobre Accionistes 2017.

Estat	Impost sobre societats: tarifes estàndard (excloent els impostos de les autoritats locals subordinades).	Fiscalitat i desgravació (crèdit) per a l'accionista (natural, resident).
Sistemes clàssics amb reducció de tarifes.		
Bèlgica	33,0% Tipus impositiu normal sobre els ingressos per sobre de 322.500 €; les tarifes de venda al detall parcials, del 24,25%, 31% i 34,5%; tots els tipus impositius sense un "suplement de crisi" del 3% de l'import.	Impost de retenció del 30% o opció d'avaluació d'impostos.
Bulgària	10,0% -	Impost de retenció 5%.
Dinamarca	22,0% -	Els guanys de capital imposen un dividend del 27%; amb distribucions fins a un efectiu de compensació de 50.600 DKK, amb un major ingrés en dividends de l'impost sobre la renda del 42%, tenint en compte la retenció a l'import.
Alemanya	15,0% Excloent el recàrrec solidari del 5,5% de l'import de l'impost (i excloent l'impost sobre comerç).	La retenció a l'import del 25% amb l'opció d'invertir si la taxa progressiva d'impostos genera una càrrega fiscal més baixa.
Finlàndia	20,0% -	Els dividends de societats cotitzades estan exempts d'impostos del 15% i el 85% d'impostos com a ingressos d'actius de capital amb un impost a la renda fixa del 30% per a ingressos de fins a 30.000 €, un 34% per excés d'ingressos. Els dividends de societats no cotitzades estan exempts d'impostos fins al 8% del valor de les accions de l'accionista i imposables al 25% com a ingressos d'actius de capital (vegeu més amunt). La part exempta d'impostos es manté exempta d'impostos fins a un import anual de 150.000 € i l'import excedent és imposable en un 85% com a ingressos per béns de capital (vegeu més amunt). Si els dividends superen el límit del 8%, l'import excedent és un 25% exempt d'impostos i un 75% imposable com a ingrés imposable per ingressos progressius.
França	33,3% Excloent el recàrrec de la seguretat social del 3,3% de l'impost sobre societats, en la mesura que supera els 763.000 €, per a empreses amb un volum de negoci superior a 7,63 milions d'euros; sense un únic recàrrec del 15% o del 30% de l'import de l'impost.	Els guanys de capital imposen el 21% del dividend brut (36,5% inclosos els impostos socials); Impost sobre la renda progressiu del 60% del dividend i del 15,5% dels impostos socials sobre el dividend total brut, net de l'impost sobre guanys de capital.
Grècia	29,0% -	Impost de retenció del 15%.

Itàlia	24,0%	Excloent el 3,9% d'impost local ("IRAP"), la base imposable de la qual es desvia de l'impost estatal (valor afegit, no benefici).	Impost de retenció 26% (En el cas de les participacions qualificades, el 58,14% del dividend està subjecte a un impost sobre la renda progressiu).
Croàcia	18,0%	12% per a empreses amb ingressos inferiors a 3 milions de persones.	Fiscalitat de l'accionista sota la tarifa general.
Letònia	15,0%	-	Impost de retenció del 10%.
Lituània	15,0%	5% per a petites empreses.	Impost de retenció del 15%.
Luxemburg	19,0%	Sense recàrrec del 7% de l'import de l'impost dels fons de la prestació per desocupació; Tipus d'impostos reduïts: 15% d'ingressos fins a 25.000 €, per ingressos entre 25.000 € i 30.000 € d'ajustaments successius a taxes impositives habituals (3.750 € + 39% dels ingressos de 25.000 €).	Dividend lliure del 50% d'impostos.
Països Baixos	25,0%	Reducció impositiva del 20% sobre els primers 200.000€ de benefici de l'empresa.	Impost sobre beneficis del 25% per als dividends procedents d'inversions significatives (del 5%); en cas contrari, la taxa fixa (imposició a tant alçat) amb un tipus impositiu del 30% sobre una plusvàlua nocial (guany de capital teòric) del 2,87% al 5,39% dels actius nets.
Noruega	24,0%	-	Els dividends fins a una fracció del cost d'adquisició de la inversió queden exempts d'impostos.
Àustria	25,0%	-	Impost de retenció del 27,5%.
Polònia	19,0%	-	Impost de retenció del 19%.
Portugal	21,0%	Sense suplement comunitari fins a un 1,5%; 24% sobre beneficis per sobre dels 1,5 milions d'euros, el 26% sobre beneficis per sobre dels 7,5 milions d'euros, el 28% sobre beneficis per sobre dels 35 milions d'euros.	Retenció final del 28% o opció d'avaluació d'impostos, amb un 50% del dividend lliure d'impostos.
Romania	16,0%	-	Impost de retenció del 5%.
Suècia	22,0%	-	Impost sobre la renda fixa del 30% en dividends; no hi ha cap opció d'avaluació d'impostos.
Eslovàquia	21,0%	-	Impost de retenció del 7%.
Eslovènia	19,0%	-	Impost de retenció del 25%.
Espanya	25,0%	-	Impost a la renda fixa del 19% en ingressos de fins a 6.000 €, un 21% en ingressos de 6.000 € a 50.000 € i un 23% en ingressos més elevats.
Txèquia	19,0%	-	Impost de retenció del 15%.
Hongria	9,0%	-	Impost de retenció del 15%.

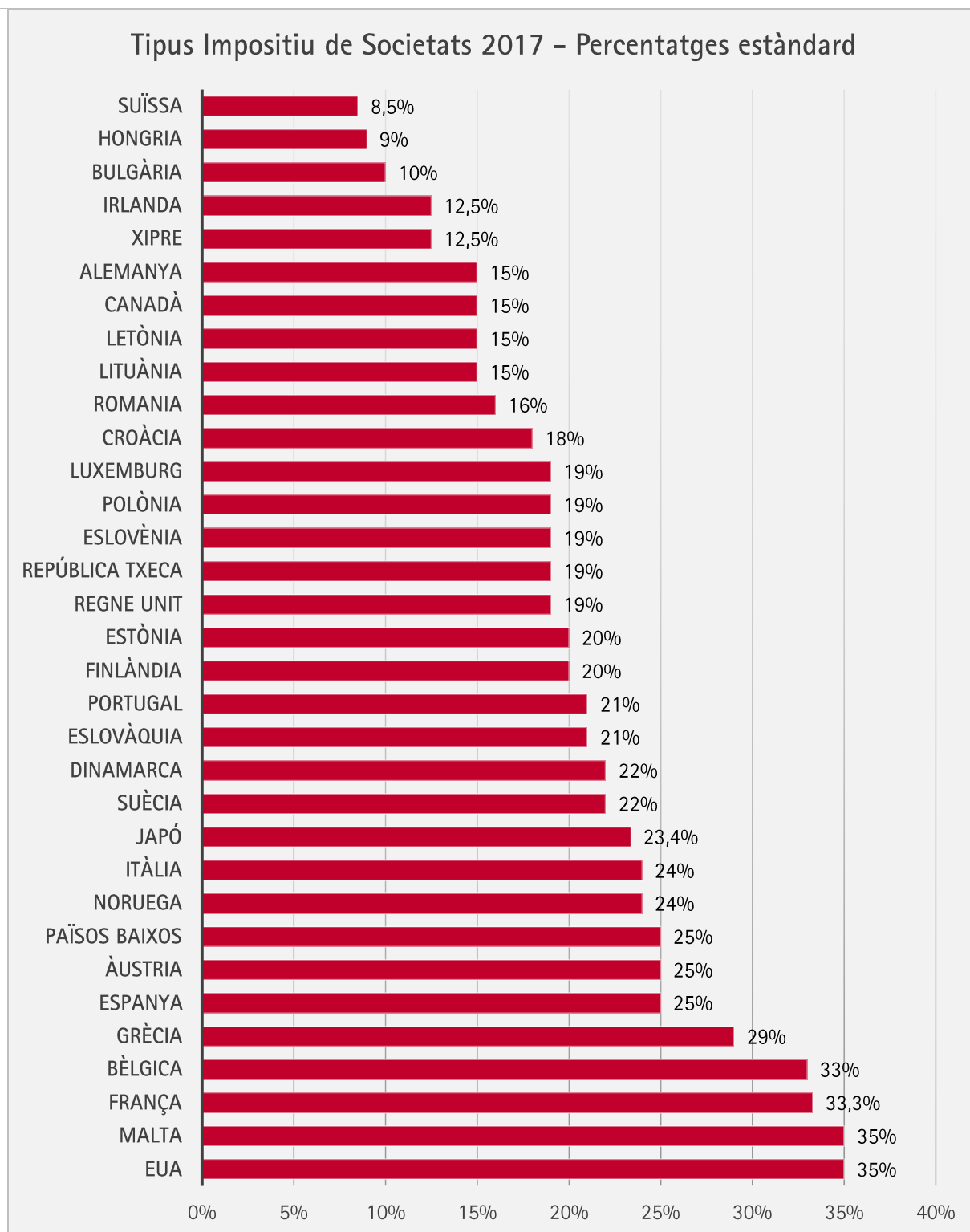
Informe

Per una fiscalitat competitiva a Catalunya

EUA	35,0%	Impost de Societats del 35% amb taxes d'entrada reduïdes, que caduquen en ingressos de 100.000 dòlars.	Impost sobre la renda 0%, 15% o 20% en dividendes de societats nacionals o altres corporacions similars.
Sistemes clàssics sense reducció de tarifes.			
Irlanda	12,5%	Per ingressos comercials; per ingressos no comercials del 25%.	Fiscalitat de l'accionista sota la tarifa/taxa general.
Suïssa	8,5%	-	Fiscalitat de l'accionista segons la tarifa general (per a participacions qualificades, només el 60% del dividend està subjecte a impost sobre la renda).
Sistemes d'imputació complets.			
Malta	35,0%	-	Tot el crèdit; incloent del crèdit fiscal en els ingressos.
Sistemes parcials d'imputació			
Japó	23,4%	-	Acreditar el 5% o el 10% de la distribució, en funció de la renda total; sense incloure el crèdit fiscal en els ingressos; Reglament especial: els dividendes de les societats cotitzades que cotitzin de forma gratuïta poden estar subjectes a un impost fix del 20%.
Canadà	15,0%	-	La base de l'avaluació de l'accionista és el dividend repartit més un import del 38%; 6/11 d'aquesta quantitat de recàrrega s'abonaran a l'impost sobre la renda de l'accionista.
Regne Unit	19,0%	-	Impost sobre beneficis 7,5%, 32,5% o 38,1% en dividendes.
Sistemes d'exempció d'impostos			
Estònia	20,0%	Impost sobre els dividendes; 0% en acumulació.	No hi ha tributació per a l'accionista.
Xipre	12,5%	-	No hi ha tributació sobre l'accionista, sinó la taxa de defensa del 17%.

Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). *Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018).*

Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018).

Taula 4: Tipus Impositiu de l'Impost de Societats

Estats	Estat Central	Autoritat Local	Total
Estats Membres de la UE			
Bèlgica	33,99%	-	33,99%
Bulgària	10,00%	-	10,00%
Dinamarca	22,00%	-	22,00%
Alemanya	15,83%	14,00%	29,83%
Estònia	20,00%	-	20,00%
Finlàndia	20,00%	-	20,00%
França	34,43%	-	34,43%
Grècia	29,00%	-	29,00%
Irlanda	12,50%	-	12,50%
Itàlia	24,00%	3,90%	27,90%
Croàcia	18,00%	-	18,00%
Letònia	15,00%	-	15,00%
Lituània	15,00%	-	15,00%
Luxemburg	20,33%	6,75%	27,08%
Malta	35,00%	-	35,00%
Països Baixos	25,00%	-	25,00%
Àustria	25,00%	-	25,00%
Polònia	19,00%	-	19,00%
Portugal	21,00%	1,50%	22,50%
Romania	16,00%	-	16,00%
Suècia	22,00%	-	22,00%
Eslovàquia	21,00%	-	21,00%
Eslovènia	19,00%	-	19,00%
Espanya	25,00%	-	25,00%
República Txeca	19,00%	-	19,00%
Hongria	9,00%	2,00%	10,82%
Regne Unit	19,00%	-	19,00%
Xipre	12,50%	-	12,50%
Altres Estats			
Japó	23,40%	13,39%	34,38%
Canadà (Ontario)	15,00%	11,50%	26,50%
Noruega	24,00%	-	24,00%
Suïssa (Zürich)	8,50%	17,52%	20,65%
EUA (Estat de Nova York)	35,00%	6,50%	39,23%

Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). *Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018)*.

Taula 5: Deducció creuada de pèrdues en l'impost sobre societats de l'any 2017.

Estats	Rendiment de Pèrdues	Pèrdua d'Arrossegament
Estats Membres de la UE		
Bèlgica	-	Il·limitat
Bulgària	-	5 anys
Dinamarca	-	Il·limitat (fins a 8.025.000 DKK anuals totalment deduïbles, més enllà dels 8.025.000 DKK, compensació de fins al 60% sobre beneficis).
Alemanya	1 any (limitat a 1 milió d'euros)	Il·limitat (fins a 1 milió d'euros anuals totalment deduïbles, més enllà del milió d'euros, compensació de fins al 60% sobre beneficis).
Estònia	-	-
Finlàndia	-	10 anys (per pèrdues procedents de la mateixa font)
França	1 any (limitat a 1 milió d'euros, la transferència de pèrdues suposa un crèdit fiscal que es compensarà amb deutes fiscals futurs en els cinc anys següents i el saldo del qual es reemborsarà el sisè any).	Il·limitat (fins a a 1 milió d'euros anuals totalment deduïbles, més enllà del milió d'euros, compensació de fins al 50% sobre beneficis).
Grècia	-	5 anys
Irlanda	1 any (assignació de 3 anys).	Il·limitat (per pèrdues procedents de la mateixa font).
Itàlia	-	Il·limitat (només compensa fins al 80% dels ingressos anuals, excepte les pèrdues dels 3 primers anys de la nova empresa).
Croàcia	-	5 anys
Letònia	-	Il·limitat (només compensa el 75% dels ingressos anuals).
Lituània	-	Il·limitat (només es compensarà fins al 70% dels ingressos anuals, no limitat a les petites empreses subjectes a la taxa reduïda del 5%).
Luxemburg	-	17 anys
Malta	-	Il·limitat
Països Baixos	1 any	9 anys
Àustria	-	Il·limitat (només compensat fins al 75% dels ingressos anuals).
Polònia	-	5 anys (només compensa fins al 50% de la pèrdua incorreguda per any de contraprestació).
Portugal	-	5 anys (només compensen fins al 70% dels ingressos anuals).
Romania	-	7 anys

Suècia	- (Tanmateix, el retorn de pèrdues indirectes es possible per dissolució de les anomenades "reserves de periodització" dels anys anteriors).	Il·limitat
Eslovàquia	-	4 anys (comptabilitzant per any només fins al 25% de la pèrdua total arrossegada).
Eslovènia	-	Il·limitat (tan sols compensant fins al 50% dels ingressos anuals)
Espanya	-	Il·limitat (totalment deduïble fins a 1 milió d'euros per any. A partir d'aquest punt depèn de la facturació de l'empresa: fins als 20 milions d'euros, fins un 70%; dels € 20 als 60 milions d'euros, fins al 50%; i més de 60 milions d'euros, fins a un 25% per cada milió ingressat).
República Txeca	-	5 anys
Hongria	-	5 anys (Només es compensen fins a un 50% dels ingressos anuals).
Regne Unit	1 any (assignació de 3 anys)	Il·limitat (per pèrdues procedents de la mateixa font).
Xipre	-	5 anys
Altres Estats		
Japó	1 any (no aplicable als exercicis fiscals que finalitzen entre l'1.4.1992 i el 31.3.2018, llevat de certes petites i mitjanes empreses i empreses en liquidació)	9 anys (només es compensen fins al 55% dels ingressos anuals, excepte les petites i mitjanes empreses).
Canadà	3 anys	20 anys
Noruega	- (Un retorn als 2 anys anteriors és permisible en la liquidació).	Il·limitat
Suïssa	-	7 anys
EUA	2 anys	20 anys

Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). *Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018)*.

Taula 6: IRPF (tipus mínim) imposit per les autoritats centrals i regionals, així com altres recàrrecs i deduccions bàsiques (2017).						
		Tarifa/Taxa		Deduccions Personals		
Estats		Base estatal (tarifa d'entrada estatal) + Autoritats locals/regionals + Àltres recarreges		La base estatal de la tarifa arriba fins als (en €):	Crèdit fiscal	Dotació bàsica / Zona zero en tarifa.
Estats Membres de la UE						
Bèlgica (diferent segons municipis i regions)	Estat	25,00%		11.070,00 €	-	7.570,00 €
	Recàrrec del 7% sobre els impostos estatals	1,75%				
	Total	26,75%				
Bulgària		10,00%		Impost Fix	-	-
Dinamarca	Estat	10,08%		64.492,00 €	610,00 €	-
	Municipis	26,90%				
	Total	36,98%				
Alemanya		14,00%		8.821,00 €	-	8.820,00 €
Estònia		20,00%		Impost Fix	-	2.160,00 €
Finlàndia	Estat	6,25%		25.300,00 €	-	16.900,00 €
	Municipis	19,75%				3.060,00 €
	Total	26,00%				
França	Estat	14,00%		26.818,00 €	-	9.710,00 €
	Complementar els impostos socials	8,00%				
	Total	21,16%				
Grècia	Estat	22,00%		20.000,00 €	1.900,00 €	-
	Recàrrec per impost solidari	2,20%		20.000,00 €		
	Total	24,20%				
Irlanda	Estat	20,00%		33.800,00 €	1.650,00 €	-
	Taxa especial amb recàrrec	0,50%		12.012,00 €	-	13.000,00 €
	Total	20,50%				
Itàlia		23,00%		15.000,00 €	1.880,00 €	-

Informe

Per una fiscalitat competitiva a Catalunya

	Regions	2,28%			
	Total	25,28%			
Croàcia	Estat	24,00%	28.334,00 €	-	6.153,00 €
	Recàrrec del 18% sobre l'impost de l'Estat (Ajuntament de Zagreb)	4,32%			
	Total	28,32%			
Letònia		23,00%	Impost Fix	-	1.380,00 €
Lituània		15,00%	Impost Fix	-	3.720,00 €
Luxemburg	Estat	8,00%	13.137,00 €	-	11.265,00 €
	Recàrrec del 7% sobre l'impost estatal per al fons de prestacions per desocupació (atur).	0,56%	150.000,00 €		
	Total	8,56%			
Malta		15,00%	14.500,00 €	-	9.100,00 €
Països Baixos		36,55%	19.982,00 €	2.254,00 €	-
Àustria		25,00%	18.000,00 €	-	11.000,00 €
Polònia		18,00%	20.190,00 €	280,00 €	-
Portugal	Estat	14,50%	7.091,00 €	-	-
	Recàrrec	0,88%	40.522,00 €		20.261,00 €
	Total	15,38%			
Romania		16,00%	Impost Fix		66,00 €
Suècia	Estat	20,00%	66.585,00 €	-	45.770,00 €
	Municipis	32,12%	-		1.377,00 €
	Total	52,12%			
Eslovàquia		19,00%	35.022,00 €	-	3.803,00 €
Eslovènia		16,00%	8.021,00 €	-	6.520,00 €
Espanya		19,00%	12.450,00 €	-	5.550,00 €
República Txeca		15,00%	Impost Fix	952,00 €	-
Hongria		15,00%	Impost Fix	-	-

Informe

Per una fiscalitat competitiva a Catalunya

Regne Unit		20,00%	37.803,00 €	-	12.977,00 €
Xipre		20,00%	28.000,00 €	-	19.500,00 €
		Altres Estats			
Japó	Estat	5,00%	15.060,00 €	-	2.935,00 €
	Recàrrec del 2,1% sobre els impostos estatals	0,10%			
	Prefectures	4,00%			2.549,00 €
	Municipis	6,00%			2.549,00 €
	Total	15,10%			
Canadà (diferent segons províncies i territoris)	Federació	15,00%	31.361,00 €	-	7.947,00 €
	Província d'Ontàrio	5,05%	28.824,00 €	164,00 €	6.947,00 €
	Total	20,05%			
Noruega	Estat	0,93%	24.572,00 €	-	17.460,00 €
	Impost Comunitari/Local	24,00%	Impost Fix	-	5.655,00 €
	Total	24,93%			
Suïssa (diferent segons cantons i municipis)	Federació	0,77%	28.574,00 €	-	13.111,00 €
	Cantó de Zurich i Ciutat de Zurich	4,38%	10.308,00 €	-	6.058,00 €
	Total	5,15%			
EUA (varia segons l'estat, el municipi i el districte)	Federació	10,00%	8.101,00 €	-	3.518,00 €
	Estat de Nova York	4,00%	7.384,00 €	-	-
	Ciutat de Nova York	2,91%	10.425,00 €	-	-
	Total	16,22%			

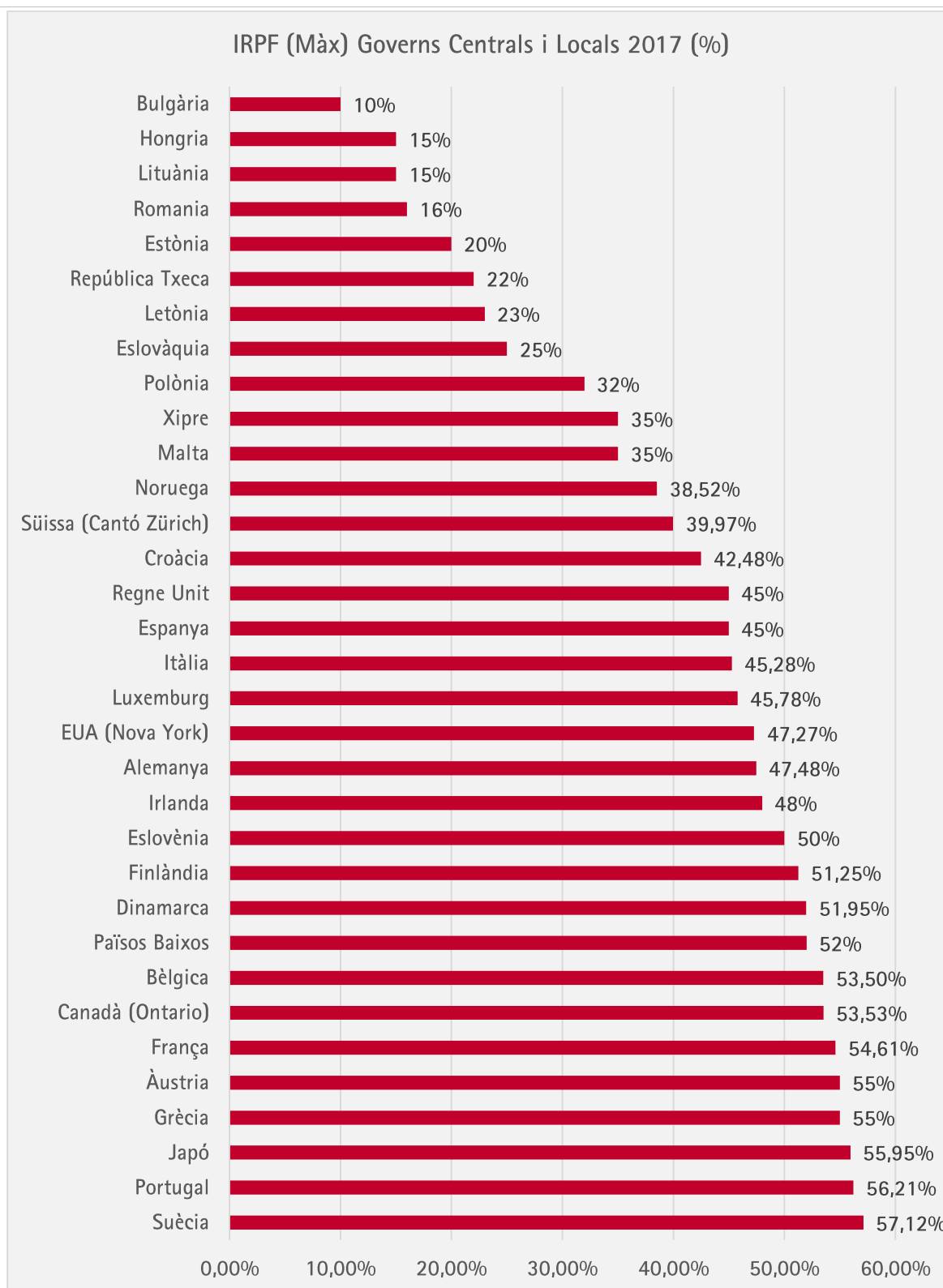
Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). *Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018)*.

Taula 7: Impostos sobre la renda (tipus màxim) de les autoritats centrals i regionals i altres recàrrecs al 2017.

Estats	Tipus màxim d'Estat + autoritats locals + altres recàrrecs	El tipus màxim comença per sobre de la següent base imposable en €
Estats Membres de la UE		
	Estat	50,00%
Bèlgica (diferent segons municipis i regions)	Municipi de Brussel·les: recàrrec del 7% sobre els impostos estatals.	3,50%
	Total	53,50%
Bulgària		10,00%
Dinamarca	Sostre (màxim)	51,95%
		45,00%
Alemanya	Recàrrec solidari del 5,5%	2,48%
	Total	47,48%
Estònia		20,00%
Finlàndia	Estat	31,50%
	Municipis (mitjana)	19,75%
	Total	51,25%
	Estat	45,00%
França	Taxa Especial amb recàrrec	4,00%
	Impostos socials complementaris	8,00%
	Total	54,61%
	Estat	45,00%
Grècia	Recàrrec per impost solidari	10,00%
	Total	55,00%
	Estat	40,00%
Irlanda	Taxa Especial amb recàrrec	8,00%
	Total	48,00%
	Estat	43,00%
Itàlia	Regions	2,28%
	Total	45,28%
	Estat	36,00%
Croàcia (diferent segons municipis i ciutats)	Recàrrec del 18% sobre l'impost estatal (Ajuntament de Zagreb)	6,48%
	Total	42,48%
Letònia		23,00%
Lituània		15,00%
	Estat	42,00%
Luxemburg	Suplement del 9% sobre l'impost estatal per al fons per a prestacions per desocupació (atur).	3,78%
	Total	45,78%
Malta		35,00%
Països Baixos		52,00%
Àustria		55,00%
Polònia		32,00%
	Estat	48,00%
Portugal	Recàrrec	5,00%

	Recàrrec	3,21%	80.640,00 €
	Total	56,21%	
Romania		16,00%	Impost Fix
	Estat	25,00%	66.585,00 €
Suècia	Municipis (mitjana)	32,12%	
	Total	57,12%	
Eslovàquia		25,00%	35.022,00 €
Eslovènia		50,00%	70.907,00 €
Espanya		45,00%	60.000,00 €
	Estat	15,00%	Impost Fix
República Txeca	Recàrrec de solidaritat	7,00%	51.963,00 €
	Total	22,00%	
Hongria		15,00%	Impost Fix
Regne Unit		45,00%	169.268,00 €
Xipre		35,00%	60.000,00 €
Altres Estats			
	Estat	45,00%	308.928,00 €
	Recàrrec del 2,1% sobre els impostos estatals	0,95%	
Japó	Prefectures	4,00%	Impost Fix
	Municipis (mitjana)	6,00%	Impost Fix
	Total	55,95%	
	Federació	33,00%	138.515,00 €
Canadà (diferent segons províncies i territoris)	Província d'Ontàrio	20,53%	150.263,00 €
	Total	53,53%	
	Estat	14,52%	99.380,00 €
Noruega	Impost Municipal	24,00%	Impost Fix
	Total	38,52%	
	Federació	11,50%	682.883,00 €
Suïssa (diferent segons cantons i municipis)	Cantó y Ciutat de Zürich	28,47%	230.491,00 €
	Total	39,97%	
	Federació	39,60%	363.478,00 €
EUA (varia segons l'estat, el municipi i el districte)	Estat de Nova York	8,82%	936.105,00 €
	Ciutat de Nova York	3,88%	434.367,00 €
	Total	52,30%	

Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). *Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018)*.

Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). *Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018)*.

Taula 9: Tarifes màximes sobre ingressos per interessos privats (2017) – Residents

Estats	Tarifa màxima (%)	Observacions
Estats Membres de la UE		
Bèlgica	15,00%	Impost de Compensació; 1.880 € lliures d'impostos (bonificació gratuïta).
Bulgària	8,00%	Impost de Compensació
Dinamarca	51,95%	Correspon a la taxa de l'impost sobre la renda. (Tipus màxim)
Alemanya	26,38%	Impost de Compensació amb opció a la taxa de l'impost sobre la renda; Tarifa d'estalvi de 801 €.
Estònia	-	-
Finlàndia	30,00%	Impost de Compensació
França	45,00%	Correspon a la taxa de l'impost sobre la renda. (Taxa màxima)
Grècia	15,00%	Impost de Compensació
Irlanda	39,00%	Impost de Compensació
Itàlia	26,00%	Impost de Compensació
Croàcia	12,00%	Impost de Compensació
Letònia	10,00%	Impost de Compensació
Lituània	15,00%	Correspon a la taxa de l'impost sobre la renda (fixa); 500 € lliures d'impostos (bonificació gratuïta) sobre interessos en dipòsits en un banc nacional o amb seu a la UE.
Luxemburg	20,00%	Impost de Compensació; 25 € de quota de publicitat; Límit d'exempció de fins a 250 €.
Malta	15,00%	Impost de Compensació amb opció a la taxa de l'impost sobre la renda
Països Baixos	-	Sense impost sobre la renda de les plusvàlues reals; en canvi, hi ha un tipus impositiu del 30% sobre un rendiment nocial del 2,87% al 5,39% del patrimoni net després de tenir en compte una dotació de capital de 25.000 €.
Àustria	25,00%	Impost de Compensació amb opció a la taxa de l'impost sobre la renda
Polònia	19,00%	Impost de Compensació
Portugal	28,00%	Impost de Compensació amb opció a la taxa de l'impost sobre la renda
Romania	16,00%	Impost de Compensació

Informe

Per una fiscalitat competitiva a Catalunya

Suècia	30,00%	Impost de Compensació
Eslovàquia	19,00%	Impost de Compensació
Eslovènia	25,00%	Impost de Compensació; 1.000 € de bonificació gratuïta per interessos de crèdits en un banc nacional o amb seu a la UE
Espanya	23,00%	19% per als primers 6.000 € d'ingressos de capital d'inversió, un 21% entre 6.001 € i 50.000 €, i d'aquí en endavant un 23%.
República Txeca	15,00%	Impost de Compensació
Hongria	15,00%	Impost de Compensació
Regne Unit	45,00%	Correspon a la taxa de l'impost sobre la renda. (Tipus màxim)
Xipre	30,00%	Exempció d'impostos per interessos; no obstant això, estan subjectes a un impost de defensa del 30% per a certs certificats d'estalvi estats 3%
Altres Estats		
Japó	20,00%	Impost de Compensació
Canadà (Ontàrio)	53,53%	Correspon a la taxa de l'impost sobre la renda. (Tipus màxim)
Noruega	24,00%	Correspon a la taxa de l'impost sobre la renda.
Suïssa (Zurich)	39,97%	Correspon a la taxa de l'impost sobre la renda. (Tipus màxim)
EUA (Estat i Ciutat de Nova York)	47,27%	Correspon a la taxa de l'impost sobre la renda. (Tipus màxim)

Font: Comparativa internacional dels impostos més importants al 2017 (Edició 2018). *Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2017 (Ausgabe 2018)*

8. ECONOMIA SUBMERGIDA ALS PAÏSOS DE LA OCDE (1991-2015)

Economia Submergida als Països de la OCDE (1991-2015)			
	Mitjana	Mínim	Màxim
Austràlia	14,1	12,1	17,8
Àustria	9,9	8,7	11,0
Bèlgica	23,6	21,6	25,8
Canadà	17,5	15,5	22,1
Xile	18,2	15,5	20,7
República Txeca	17,1	12,8	20,7
Dinamarca	18,6	15,9	21,5
Estònia	28,8	22,5	35,5
Finlàndia	19,1	16,5	22,7
França	16,0	14,0	18,2
Alemanya	15,6	13,3	17,7
Grècia	30,3	26,8	33,0
Hongria	25,2	20,4	33,7
Islàndia	15,8	14,1	17,6
Irlanda	16,9	14,7	20,9
Israel	22,0	19,4	25,0
Itàlia	29,6	26,8	33,5
Japó	10,8	9,7	11,8
Corea del Sud	26,4	22,8	30,0
Letònia	26,0	19,7	32,4
Lituània	27,7	20,2	35,1
Luxemburg	10,7	9,4	12,0
Mèxic	31,7	28,4	38,2
Països Baixos	14,2	13,0	16,0
Nova Zelanda	13,4	12,0	16,1
Noruega	20,5	16,9	23,7
Polònia	26,5	19,1	34,5
Portugal	23,8	22,1	25,7
Eslovàquia	16,6	12,5	20,8
Eslovènia	26,0	19,5	31,4
Espanya	25,2	22,7	28,7
Suècia	19,2	16,7	24,5
Suïssa	9,0	8,0	10,0
Turquia	31,3	27,3	36,0
Regne Unit	13,3	11,7	15,8
Estats Units	9,4	8,1	11,2

Font: Schneider, F. and Medina, L. (2017). Shadow Economies around the World: New Results for 158 Countries over 1991-2015. CESIFO Working Papers. Munich: Center for Economic Studies & Ifo Institute.

El Professor Schneider és un gran especialista en estimar a partir de diversos enfocaments i anàlisis la situació de l'economia submergida en el món, així en aquest informe i en altres desenvolupats per ell amb una bona base metodològica, realitza l'aproximació del que representa l'economia submergida als països del món. **A efectes de l'interès del nostre estudi, únicament s'han posat a la taula adjunta els països membres de l'OCDE, que s'assemblarien als països desenvolupats. I aquest és un exercici interessant, perquè a vegades s'exposa que el nivell d'ingressos sobre el PIB és relativament menor en el cas espanyol, que en altres països, del que alguns conclouen que queda recorregut fiscal.** No obstant això, a la qual s'analitza els principals paràmetres de les figures més rellevants fiscalment, i que precedeix a aquest apartat de l'estudi, **es pot constatar que aquests paràmetres no divergeixen en excés d'aquells països als quals ens volem comparar.** Els matisos, poden donar-se que els països anglosaxons, on fan un accent major en els impostos especials o abscisses; que estem bastant en línia en IRPF o en l'impost de societats amb els països del centre d'Europa, i especialment Alemanya, en els quals, per cert, s'estableix mesures correctores més adequades per a la declaració conjunta, que permet una progressivitat més justa, o en l'aplicació del tipus impositiu de l'IVA (encara que a Espanya es fa un ús major del reduït i del superreduït).

El marge que queda pot venir més que explicat per la major presència de economia submergida al nostre país, que aquests estudiosos situen sobre una mitjana del 25,2% del PIB per al període per ells estudiat (1991-2015). Així, França (16%), Alemanya (15,6%), Regne Unit (13,3%) o els Estats Units (9,4%) tenen valors substancialment inferiors, de l'ordre de 10 punts de PIB en el cas dels primers o de 15 punts respecte als Estats Units. Únicament Itàlia (29,6%) i Polònia (26,5%) tenen valors superiors al cas espanyol, entre els països grans europeus.

Fent una comparativa amb els nivells d'economia submergida existent en altres Estats grans i de similar nivell de desenvolupament que Espanya, podem extreure que, **si aquesta disposés dels mateixos nivells d'economia submergida que aquests països, les seves arques públiques disposarien de majors ingressos per la via impositiva (un 33,3%) sobre la nova part de l'economia il·luminada.** A tall d'exemple, si Espanya (25,2%) tingués el mateix nivell d'economia submergida que Alemanya (15,6%), s'aflorarien 115.991 M€ extra en concepte d'economia il·luminada, dels quals uns 46.396 M€ contribuirien a les arques públiques.

Informe

Per una fiscalitat competitiva a Catalunya

Simulació per aflorament d'economia submergida a l'existent a altres països grans i desenvolupats				
	Economia Submergida (% PIB)	Diferencial (Economia Submergida Espanya - Economia Submergida Altres)	Economia Aflorada (PIB Espanya * Diferencial) (Milions €)	33,3% pressió fiscal (2016) sobre l'Economia Aflorada (Milions €)
Espanya	25,2%	0,0%	- €	- €
França	16,0%	9,2%	111.159 €	37.016 €
Regne Unit	13,3%	11,9%	143.782 €	47.879 €
Alemanya	15,6%	9,6%	115.992 €	38.625 €
Estats Units	9,4%	15,8%	190.903 €	63.571 €

Fonts: OCDE, INE, Comissió UE.

9. CONCLUSIONS

L'empresariat català sempre ha mostrat la seva preocupació per una fiscalitat creixent en la Generalitat de Catalunya.

És un fet inqüestionable la imatge de tributació alta de Catalunya en relació a altres àrees dinàmiques de l'Estat. L'existència d'un impost de patrimoni; el nombre elevat d'impostos i taxes pròpies; els tipus impositius dels impostos sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentals i les propostes de nous impostos no milloren aquesta imatge tributària elevada, que tampoc afavoreix la retenció de talent i inversió. Els tipus més elevats amb el marginal de renda juntament amb l'impost de patrimoni, no incentiva que directius i personal especialitzat d'empreses ajudin a localitzar empreses i activitats al nostre país.

En un informe de Barcelona Global sintetitza que Barcelona mostrava una fiscalitat que en res afavoria l'atracció de talent, excepte un supòsit, i era perquè tributava per no residents, que depèn del Govern Central, i que ha fet d'ell un element d'atracció del talent.

Ens trobem en una economia globalitzada, on les decisions de caràcter impositiu, no poden ser alienes al que esdevé en el nostre entorn més immediat.

Per tot això, sempre s'ha de contemplar la fiscalitat com una palanca més de la competitivitat d'un territori, i no pensar en ella com si ens trobéssim davant un país tancat econòmicament, i, per tant, insensible a l'exterior. Es troba en la targeta de presentació del país. Les decisions d'inversió, domiciliació d'empreses o directius d'avui és la base del creixement econòmic no només d'avui, sinó de demà.

La Generalitat de Catalunya ha vingut caracteritzant-se, en un context d'un finançament autonòmic insuficient i inadequada amb una proliferació i creació de noves figures tributària a l'atzar del marge imaginatiu que permet la LOFCA.

Si bé és cert, que aquestes figures tributàries no han tingut un efecte significatiu en la recaptació, han traslladat una imatge d'una Catalunya que grava excessivament les diverses activitats.

En l'anàlisi comparativa, el rellevant és fer-ho amb les CC.AA. amb les quals es competeix per a atreure inversions, sent essencialment la C.A de Madrid, que transmet una imatge de menor fiscalitat.

Possiblement, observant cadascun dels impostos propis, pugui acabar afirmant que no són dissuasius, però sí en la seva totalitat.

En definitiva, Catalunya és la Comunitat Autònoma que té més tributs propis amb diferència respecte a la resta, sent la recaptació, respecte al total d'ingrés tributaris, molt escassa (un 3,2%), encara que se situa per sobre de la mitjana (del 2,2%).

Sembla que sigui el terreny adobat perquè tota figura tributària que es doni en un país, sigui necessari, que també estigui present en el nostre, la qual cosa dificulta encara més la gestió i competitivitat del nostre sistema fiscal.

En l'IRPF existeixen diferències en les tarifes el que origina que en algunes Comunitats Autònomes, especialment per a les rendes altes existeixin diferències notables, o fins i tot per a les baixes com a Catalunya.

Sorprèn que encara a Espanya encara existeixi una figura tributària com l'Impost sobre el Patrimoni, que va ser abolida tècnicament per un govern socialista, i recuperada per l'anterior govern socialista, i prorrogada anualment per un govern popular.

La primera reflexió d'aquest impost és que es va crear en 1979 amb caràcter extraordinari en la denominada reforma fiscal de Fernández Ordóñez, que l'any 2008 el Govern Zapatero va proposar i va dur a terme la seva eliminació. **Que la motivació de la seva retirada va ser que aquest era inexistent en la immensa majoria de països desenvolupats, que ja feia anys que aquesta figura tributària no existia als països nòrdics –referència avançada en les polítiques de cohesió social i igualtat–.**

Així, respecte a l'Impost sobre el Patrimoni la “Comisión de Expertos para la Reforma del Sistema Tributario Español” (2014) va tornar a recomanar la seva supressió, i a més ha d'assenyalar-se que aquest impost és globalment progressiu, encara que la seva contribució a la redistribució del sistema fiscal és mínima, donada la seva escassa capacitat recaptatòria. L'Impost sobre el Patrimoni redueix en un 0,03% la desigualtat en la distribució de la renda bruta de les llars espanyoles com va exposar recentment un estudi de FEDEA.

A continuació, s'exposa un exemple, dins de l'àmbit esportiu que, encara que excepcional, és didàctic dels efectes que es donen a Catalunya i Madrid.

Així, si el jugador tria un equip de Madrid pagarà el 43% del salari donat el patrimoni preexistent ja comentat, i en l'equip de Barcelona pagaria el 58% en jugar un tipus impositiu més elevat de l'IRPF, d'una banda, i per l'Impost sobre el Patrimoni per l'altre. I si el club barceloní voldria compensar aquest cost fiscal hauria de pagar al jugador un 29% més.

Tant per l'escenari internacional, d'una banda, com per la inexistència d'aquesta figura, per l'altre, que atreure residents amb patrimoni elevat amb bonificació del 100% de l'impost en la CA de Madrid, i en el cas de la CA de La Rioja del 75%, ha de fer reflexionar a la Generalitat.

Per tot l'exposat, resulta òbvia la necessitat d'eliminar ja l'Impost del Patrimoni i no quedar en el món desenvolupat com l'únic baluard d'un impost, amb un objectiu teòric d'equitat que no es dona i que els seus efectes secundaris són més perjudicials en la seva capacitat d'atreure i consolidar talent i activitat econòmica, per

la qual cosa **utilitzant un símil farmacològic, hauria de ser retirat del mercat per salut pública, doncs per a l'objectiu que es va prescriure no actua i té efectes secundaris nocius.**

Pel que fa referència a l'Impost sobre Successions i Donacions cal destacar que **hi ha Comunitats com Cantàbria, Canàries o Madrid que deixen exemptes les herències i les donacions als familiars pròxims**, mentre que unes altres, la tècnica que utilitzen és la de bonificar l'Impost fins a un determinat límit de l'import rebut.

En aquest tribut, **també hi ha un debat sobre si el referent és la família, perquè llavors és evident que les transmissions entre els seus membres (cònjuges i de primer grau) haurien de ser alienes a aquesta figura tributària.** Encara que l'analogia, no és característica del Dret Tributari, és pràctica comuna en la majoria de països davant l'IRPF que aquest pot fer-se individualment o conjuntament, sent la referència la Unitat Familiar.

Les Comunitats que, pràcticament, alliberen de tributació per l'Impost sobre Successions i Donacions en 2019 a aquest grup són, a més dels territoris forals del País Basc, Canàries, Castella - La Manxa, Cantàbria, Extremadura, Madrid, Murcia i La Rioja.

Cada vegada són més les Comunitats que deixen exempts de tributar per les herències als familiars pròxims aplicant una bonificació que arriba ja al 100%.

La “Comisión de Expertos” defensa una posició que aquesta figura existeixi; que ho faci amb uns tipus baixos, o molt baixos -en familiars pròxims- amb mínims exempts elevats i permetent un ajornament del seu pagament si hi ha una herència amb elements poc líquids.

Per tot això, i davant les variants realitzades en molts països del nostre entorn, d'una banda, i per les altes bonificacions en altres CC.AA., com per exemple Madrid, resulta sens dubte necessari realitzar una revisió d'aquesta figura tributària a Catalunya sobre la base dels següents canvis, seguint els suggeriments de la “Comisión de Expertos”:

- Reduir els tipus impositius. 5% per als familiars més pròxims i 10% per a la resta.
- Elevar els mínims exempts per als familiars pròxims.
- Afavorir un ajornament del pagament d'aquest, si en l'herència es manca de béns líquids per a realitzar el pagament de l'impost.

Finalment, en referència al ITP i AJD, en la seva versió de transmissions oneroses el tipus més baix l'ha situat la C. de Madrid, que ho estableix en el 6%, igual que el tipus vigent en la Comunitat Foral de Navarra, i també cal destacar Canàries en el 6,5%. A Catalunya s'aplica una tarifa de dos tipus: 10-11%, sent juntament amb altres Comunitats com Extremadura o Balears, els tipus més elevats.

Així, per al pagament d'impost per la compra d'un habitatge usat a Catalunya es paga un 4% més, com a mínim, del valor de l'habitatge que a Madrid, donat aquest tipus més elevat.

Novament en la part de AJD, existeixen diferències apreciables de tipus de gravamen arribant gairebé a duplicar-se entre el que es paga a Madrid o a Catalunya.

L'Impost que afecta als Actes Jurídics Documentals es tracta d'una figura anacrònica, sense parangó en altres països, que exigeix la seva supressió davant un sistema fiscal modern com el que s'ha de desenvolupar que esmenta de forma expressa la Comisión de Expertos para la Reforma Fiscal.

Per tot això, es considera necessari fer una proposta del següent tenor:

- 1. Instar al Govern per a l'elaboració d'un pla estratègic a quatre anys per a reduir l'economia submergida en 10 punts en relació al PIB. En total, els ingressos ascendirien a 100.585 milions d'euros en el conjunt dels quatre anys, si es fes de forma gradual. A partir del quart any, s'aconsegueixen uns ingressos recurrents de 40.234 milions d'euros anuals.**
- 2. Foment del Treball demana la supressió de l'Impost del Patrimoni. Aquest impost dissuadeix i distorsiona l'activitat econòmica i el seu efecte redistributiu és molt menor, 0,03%.**
- 3. Es proposa recuperar els incentius a l'estalvi a llarg termini (2n i 3er pilar de les pensions), especialment als majors de 52 anys i persones discapacitades (33%).**
- 4. Rebaixar els tipus marginals de l'IRPF a Catalunya, tant per a les rendes altes (48%) com les baixes (21,5%). Catalunya té els tipus més elevats del conjunt de les comunitats autònomes espanyoles. Es proposa situar-los al nivell de les comunitats més dinàmiques (18,5% - 43,5%).**
- 5. Situar el tipus impositiu de l'Impost sobre Successions i Donacions en el 5% per als parents pròxims, i del 10% per a la resta.**
- 6. En l'Impost de societats (25%), Foment considera imprescindible establir un tipus més reduït (15%) per a les pimes i per als beneficis no distribuïts; eliminar el pagament mínim (que paguin el que correspon) i considera essencial mantenir en el futur la deducció del 100% per doble imposició.**
- 7. Foment proposa la reducció de les cotitzacions socials a càrrec dels ocupadors a mesura que es millori la recaptació per l'augment d'ocupació.**
- 8. Resulta imprescindible revisar els impostos propis de la Generalitat. Catalunya és la comunitat autònoma que té més tributs propis, 18 en**

total, però la recaptació només és superior en un 1 punt més (3,2%) respecte a la mitjana de la resta d'autonomies (2,2%).

9. Es proposa eliminar també l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats, la imposició per Documents Notarials, obsoleta en un sistema fiscal modern.

10. Ampliar a 10 anys, igual que Portugal, el termini per al tractament de no residents i atreure talent forà.

11. Baixar al tipus d'IVA reduït i superreduït les activitats bàsiques.

- Tipus reduït (10%):
 - i. Gimnasos, pel fet que constitueixen un element essencial en la prevenció de la salut.
 - ii. Despeses de sepeli o per decessos, és un dispendi rellevant de l'economia familiar, i cal revertir la pujada del tipus impositiu del reduït al general adoptada en la crisi.
 - iii. Serveis bàsics, com el subministrament d'aigua, electricitat i gas.
 - iv. Parcs d'atraccions, per la seva capacitat d'arrossegament sobre l'activitat turística, sent Espanya la segona potència mundial, per ingressos turístics en la seva Balança de Pagaments.
 - v. Perruqueries, recuperant el tipus que tenien abans de la crisi, i que es va realitzar sobre la base de ser un tipus d'activitat molt intensiva en treball, i present en tot el territori nacional.
 - vi. vaig veure.
 - vii. Al cost de l'energia emprada pels regadius; pels treballs forestals d'obertura de camins i pels verds ornamentals, per a potenciar el sector agrari.

- Tipus superreduït (4%):
 - i. Als sectors de la carn i la pesca.
 - ii. Aplicació de l'IVA del 4% a tots els serveis socials de dependència del sector privat per justícia social. Si el servei que presta un servei privat és el mateix que el d'un centre amb finançament públic i hi ha una llista d'espera considerable per a accedir a aquest últim, per què un usuari amb un dret reconegut per llei ha de pagar un IVA del 10%?

12. Règim fiscal com a Zones Econòmiques Especials per a territoris despoblats.

Via Laietana, 32 · 08003 Barcelona
T. 934 841 200 · F. 934 841 230
foment@foment.com · www.foment.com

Més informació:
Salvador Guillermo (sguillermo@foment.com)
Karina Azar (kazar@foment.com)
Marc Herrero Faura (mherrero@foment.com)
Departament d'Economia